

شماره چاپ: ۱۱۳۸

دوره هشتم - سال سوم

شماره ثبت: ۴۴۰

تاریخ چاپ: ۱۳۸۹/۴/۱۳

اظهار نظر کارشناسی درباره: «لایحه اصلاح قانون معادن»

کد موضوعی: ۳۱۰

شماره مسلسل: ۱۰۳۹۲

شهریورماه ۱۳۸۹

به نام خدا

اظهاری نظر کارشناسی درباره: «لایحه اصلاح قانون معادن»

چکیده

اولین قانون معادن در سال ۱۲۸۶ به تصویب مجلس شورای ملی رسید. این قانون در سال‌های ۱۳۱۷، ۱۳۳۱، ۱۳۳۶، ۱۳۵۸، ۱۳۶۲ و ۱۳۷۷ با توجه به شرایط زمانی مورد بازنگری و اصلاح قرار گرفت. با عنایت به ابلاغیه مقام معظم رهبری در ارتباط با اصل چهل و چهارم قانون اساسی و سیاست‌های جدید اقتصادی کشور، ضرورت بازنگری در این قانون بیش از پیش احساس می‌شود. لایحه تقدیمی با هدف یکپارچگی در امر سیاستگذاری، اجرای سیاست‌های اصل چهل و چهارم قانون اساسی، رفع موانع تولید و سرمایه‌گذاری در بخش معدن و صنایع معدنی تقدیم مجلس شد و مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی با برگزاری جلسات متعدد و پس از بحث و بررسی‌های کارشناسی با حضور نمایندگان دولت، نمایندگان بخش خصوصی و اساتید و صاحب‌نظران، ضمن مقایسه مواد لایحه تقدیمی با قانون معادن موجود، متن پیشنهادی برای اصلاح لایحه و قانون را ارائه کرد که در این بین ۲۷ ماده از قانون قبلی اصلاح شده است.

مقدمه

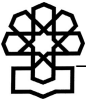
در پی رویکرد جدید سیاستگذاری دولت در بخش اقتصادی در جهت اصالت بخشیدن به بخش خصوصی و ابلاغیه مقام معظم رهبری در ارتباط با اصل چهل و چهارم قانون اساسی و هدایت دولت به سمت وظایف حاکمیتی، سیاستگذاری، نظارت، لزوم اصلاح قوانین مرتبط و فراهم نمودن بسته‌های لازم جهت اجرایی کردن این رویکرد لازم و ضروری است. لایحه اصلاح قانون معادن مصوب سال ۱۳۷۷ به منظور هدایت دولت از تصدیگری به سمت سیاستگذاری و نظارت و جلوگیری از دخالت سازمان‌ها غیرمسئول در انجام فعالیت‌های معدنی و رفع ابهام‌های موجود در قانون ارائه شده است. در این گزارش متن قانون مصوب سال ۱۳۷۷، متن لایحه و نظر کارشناسی مرکز در سه ستون مجزا آورده شده است. در مواردی که متن لایحه و نظر کارشناسی مرکز متفاوت با متن مصوب سال ۱۳۷۷ بوده، متن پررنگ‌تر آورده شده است.

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>ماده (۱)</p> <p>واژه‌های به‌کار رفته در این قانون به‌شرح زیر است:</p> <p>الف) ماده معدنی (کانی): هر ماده طبیعی جامد، گاز، مایع و یا محلول در آب که در اثر تحولات زمین‌شناسی به‌وجود آمده باشد.</p> <p>ب) کانه: مجموعه کانی‌های موجود در کانسار که دارای ارزش اقتصادی است.</p> <p>پ) منبع معدنی: تمرکز یا انباشت طبیعی یک یا چند ماده معدنی در زیر یا روی زمین و یا محلول در آب است.</p> <p>ت) کانسار (ذخیره معدنی): منبع معدنی است که سودآوری بهره‌برداری از آن مقرون به‌صرفه باشد.</p> <p>ث) ذخیره: میزان وزنی یا حجمی کانسنگ موجود در کانسار است.</p> <p>ج) معدن: محدوده‌ای از کانسار است که عملیات استخراج در آن انجام می‌شود.</p> <p>چ) اکتشاف: مجموعه عملیات و تجسس ارادی است که به‌منظور یافتن کانسار انجام می‌گیرد و شامل عملیاتی از جمله موارد زیر می‌باشد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. نمونه برداری و انجام آزمایش‌های کمی و کیفی. ۲. بررسی‌های زمین‌شناسی، ژئوشیمیایی - ژئوفیزیکی، سنجش از راه دور و مانند آنها. ۳. حفاری روباز و زیرزمینی. ۴. حفر گمانه و چاه‌پیمایی. 	<p>ماده (۱)</p> <p>تعریف واژه‌های به‌کار رفته در این قانون به‌شرح زیر است:</p> <p>الف) ماده معدنی (کانی): هر ماده یا ترکیب طبیعی که به‌صورت جامد یا گاز یا مایع یا محلول در آب در اثر تحولات زمین‌شناسی به‌وجود آمده است.</p> <p>ب) کانه: مواد معدنی یا کانی‌های موجود در کانسار که دارای ارزش اقتصادی است.</p> <p>پ) ذخیره معدنی (کانسار): تمرکز یا انباشت طبیعی یک یا چند ماده معدنی در زیر یا روی زمین یا محلول در آب.</p> <p>ت) معدن: ذخیره معدنی که بهره‌برداری از آن مقرون به‌صرفه باشد.</p> <p>ث) اکتشاف: تجسس ارادی به‌منظور یافتن کانسار که شامل عملیاتی از جمله موارد زیر می‌باشد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. آثاریابی و نمونه‌برداری و آزمایشات کمی و کیفی. ۲. بررسی‌های زمین‌شناسی و ژئوفیزیکی و ژئوشیمیایی و مانند آنها و انجام اموری که برای این‌گونه بررسی‌های لازم باشد. ۳. حفاری روباز و زیرزمینی. ۴. تعیین شکل و کیفیت و کمیت ذخیره معدنی و تهیه نقشه‌های مربوط. 	<p>ماده (۱)</p> <p>تعریف واژه‌های به‌کار رفته در این قانون به‌شرح زیر است:</p> <p>الف) ماده معدنی (کانی): هر ماده یا ترکیب طبیعی که به‌صورت جامد یا گاز یا مایع و یا محلول در آب در اثر تحولات زمین‌شناسی به‌وجود آمده است.</p> <p>ب) کانه: مواد معدنی یا کانی‌های موجود در کانسار که دارای ارزش اقتصادی است.</p> <p>پ) ذخیره معدنی (کانسار): تمرکز و یا انباشت طبیعی یک یا چند ماده معدنی در زیر یا روی زمین و یا محلول در آب می‌باشد.</p> <p>ت) معدن: ذخیره معدنی است که بهره‌برداری از آن مقرون به‌صرفه باشد.</p> <p>ث) اکتشاف: تجسس ارادی به‌منظور یافتن کانسار است که شامل عملیاتی از جمله موارد زیر می‌باشد:</p> <ol style="list-style-type: none"> ۱. آثاریابی و نمونه‌برداری و آزمایشات کمی و کیفی. ۲. بررسی‌های زمین‌شناسی ژئوفیزیکی و ژئوشیمیایی و ژئوشیمیایی مانند آنها و انجام اموری که برای این‌گونه بررسی‌ها لازم باشد. ۳. حفاری روباز و زیرزمینی. ۴. تعیین شکل و کیفیت و کمیت ذخیره معدنی و تهیه نقشه‌های مربوط.

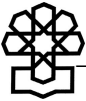
متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>۵. تعیین شکل، کیفیت و کمیت ذخیره معدنی و تعیین نقشه‌های مربوط.</p> <p>ح) پروانه اکتشاف: مجوزی است که برای انجام عملیات اکتشاف مواد معدنی در محدوده مشخص از طرف وزارت صنایع و معادن صادر می‌شود.</p> <p>خ) گواهی کشف: تأییدیه‌ای که توسط وزارت صنایع و معادن، پس از اتمام عملیات اکتشافی و کشف ذخیره به نام دارنده پروانه اکتشاف صادر می‌شود.</p> <p>د) بهره‌برداری: مجموعه عملیاتی است که به منظور استخراج و کانه‌آرایی و به‌دست آوردن مواد معدنی انجام می‌گیرد (قابل فروش حذف شود).</p> <p>ذ) بهره‌بردار: شخص حقیقی یا حقوقی اعم از دولتی، تعاونی و خصوصی است که دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت صنایع و معادن باشد.</p> <p>ر) استخراج: مجموعه عملیاتی است که به منظور جدا کردن کانسنگ از کانسار و انتقال آن به محل انباشت مواد انجام می‌گیرد.</p> <p>ز) اجازه برداشت: مجوزی است که از طرف وزارت صنایع و معادن برای تأمین مصالح ساختمانی مورد نیاز طرح‌های عمرانی و برداشت واریزه‌ها و ذخایر محدود و جزئی و نیز عملیات آزمایشگاهی صادر می‌شود.</p>	<p>ح) پروانه اکتشاف: مجوزی است که برای انجام عملیات اکتشافی مواد معدنی در محدوده مشخص از طرف وزارت صنایع و معادن صادر می‌شود.</p> <p>چ) گواهی کشف: تأییدیه‌ای که توسط وزارت صنایع و معادن پس از اتمام عملیات اکتشافی و کشف کانه به نام دارنده پروانه اکتشاف صادر می‌شود.</p> <p>ح) بهره‌برداری: مجموعه عملیاتی که به منظور استخراج و کانه‌آرایی و به‌دست آوردن مواد معدنی قابل فروش انجام می‌گیرد.</p> <p>خ) بهره‌بردار: شخص حقیقی یا حقوقی اعم از دولتی یا غیردولتی که دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت صنایع و معادن باشد.</p> <p>د) استخراج: مجموعه عملیاتی که به منظور جدا کردن کانه از کانسار و انتقال آن به محل انباشت مواد انجام می‌گیرد.</p> <p>ذ) اجازه برداشت: مجوزی است که از طرف وزارت صنایع و معادن برای تأمین مصالح ساختمانی مورد نیاز طرح‌های عمرانی و برداشت واریزه‌ها و ذخایر محدود و جزئی و نیز عملیات آزمایشگاهی صادر می‌شود.</p>	<p>ح) پروانه اکتشاف: مجوزی است که برای انجام عملیات اکتشافی مواد معدنی در محدوده مشخص از طرف وزارت صنایع و معادن صادر می‌شود.</p> <p>چ) گواهی کشف: تأییدیه‌ای که توسط وزارت صنایع و معادن پس از اتمام عملیات اکتشافی و کشف کانه به نام دارنده پروانه اکتشاف صادر می‌شود.</p> <p>ح) بهره‌برداری: مجموعه عملیاتی است که به منظور استخراج و کانه‌آرایی و به‌دست آوردن مواد معدنی قابل فروش انجام می‌گیرد.</p> <p>خ) بهره‌بردار: شخص حقیقی یا حقوقی اعم از دولتی، تعاونی و خصوصی است که دارای پروانه بهره‌برداری از وزارت صنایع و معادن باشد.</p> <p>د) استخراج: مجموعه عملیاتی است که به منظور جدا کردن کانه از کانسار و انتقال آن به محل انباشت مواد انجام می‌گیرد.</p> <p>ذ) اجازه برداشت: مجوزی است که از طرف وزارت صنایع و معادن برای تأمین مصالح ساختمانی مورد نیاز طرح‌های عمرانی و برداشت واریزه‌ها و ذخایر محدود و جزئی و نیز عملیات آزمایشگاهی صادر می‌شود.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>(ژ) حقوق دولتی: عبارت است از درآمد دولت، ناشی از بهره برداری و برداشت مواد معدنی.</p>	<p>(ر) حقوق دولتی: درآمد ناشی از استخراج، بهره‌برداری و برداشت هر واحد از ماده یا مواد معدنی.</p>	<p>(ر) حقوق دولتی: عبارت است از درآمد دولت ناشی از استخراج، بهره‌برداری و برداشت هر واحد از ماده یا مواد معدنی.</p>
<p>(س) کانه آرای: عبارت است از کلیه عملیات فیزیکی، شیمیایی و فیزیک و شیمیایی که به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه و یا تفکیک کانه‌ها از یکدیگر انجام می‌گیرد.</p>	<p>(ز) کانه آرای: عملیات فیزیکی، شیمیایی یا فیزیک و شیمیایی که به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه یا تفکیک کانه‌ها از یکدیگر انجام می‌گیرد.</p>	<p>(ز) کانه آرای: عبارت است از کلیه عملیات فیزیکی، شیمیایی و فیزیک و شیمیایی که به منظور جدا کردن قسمتی از مواد باطله از کانه و یا تفکیک کانه‌ها از یکدیگر انجام می‌گیرد.</p>
<p>(ش) فرآوری: شامل کلیه عملیاتی است که بر روی مواد خام معدنی یا کانه‌آرای شده آنها انجام و در نتیجه موجب تولید مواد اولیه صنعتی می‌شود.</p>	<p>(ژ) فرآوری: عملیاتی که بر روی مواد خام معدنی یا کانه‌آرای شده آنها انجام و در نتیجه موجب تولید مواد اولیه صنعتی می‌شود.</p>	<p>(ژ) فرآوری: شامل کلیه عملیاتی است که بر روی مواد خام معدنی یا کانه‌آرای شده آنها انجام و در نتیجه موجب تولید مواد اولیه صنعتی می‌شود.</p>
<p>(ص) محل انباشت مواد: محلی است خارج از کارگاه‌های استخراج و تونل‌ها و چاه‌ها که مواد استخراج شده در آنجا انباشته می‌شود.</p>	<p>(س) محل انباشت مواد: محلی خارج از کارگاه‌های استخراج و تونل‌ها و چاه‌ها که مواد مستخرجه در آنجا انباشته می‌شود.</p>	<p>(س) محل انباشت مواد: محلی است خارج از کارگاه‌های استخراج و تونل‌ها و چاه‌ها که مواد مستخرجه در آنجا انباشته می‌شود.</p>
<p>(ض) مواد باطله: عبارت است از موادی که در نتیجه استخراج یا کانه‌آرای از کانسنگ جدا می‌گردد.</p>	<p>(ش) مواد باطله: موادی که در نتیجه استخراج یا کانه‌آرای از کانه جدا می‌شود.</p>	<p>(ش) مواد باطله: عبارت است از موادی که در نتیجه استخراج یا کانه‌آرای از کانه جدا می‌گردد.</p>
<p>(ط) خاک صنعتی: خاکی است که به دلیل داشتن خواص فیزیکی و شیمیایی خاص، مصارف صنعتی مختلف دارد.</p>	<p>(ص) خاک صنعتی: خاکی که به علت داشتن خواص فیزیکی و شیمیایی خاص، مصارف صنعتی مختلف دارد.</p>	<p>(ص) خاک صنعتی: خاکی است که به علت داشتن خواص فیزیکی و شیمیایی خاص مصارف صنعتی مختلف دارد.</p>
<p>(ظ) سنگ لاشه ساختمانی: سنگ‌های مختلف موجود در طبیعت که حاوی کانه قابل تفکیک در شرایط کنونی نبوده و عمل آوری آن رایج و معمول و یا مقرون به صرفه نباشد و بنا به تشخیص وزارت صنایع و معادن، سنگ تزئینی نیست و عموماً در پی یا دیوار چینی ساختمان‌ها، راهسازی و دیواره‌سازی و امور نظیر آن به‌کار می‌رود.</p>	<p>(ض) سنگ لاشه و ساختمانی: سنگ‌های مختلف موجود در طبیعت که حاوی کانه قابل تفکیک در شرایط کنونی نبوده و عمل آوری آن رایج و معمول یا مقرون به صرفه نباشد و بنا به تشخیص وزارت صنایع و معادن سنگ تزئینی نیست و عموماً در پی یا دیوار چینی ساختمان‌ها، راهسازی‌ها و دیواره‌سازی و امور نظیر آن به‌کار می‌رود.</p>	<p>(ض) سنگ لاشه و ساختمانی: سنگ‌های مختلف موجود در طبیعت که حاوی کانه قابل تفکیک در شرایط کنونی نبوده و عمل آوری آن رایج و معمول و یا مقرون به صرفه نباشد و بنا به تشخیص وزارت معادن و فلزات سنگ تزئینی نیست و عموماً در پی یا دیوار چینی ساختمان‌ها، راهسازی و دیواره‌سازی و امور نظیر آن به‌کار می‌رود.</p>
<p>(ع) سنگ تزئینی: سنگ‌های متبلور و غیرمتبلور رسوبی آذرین و دگرگونی که حاوی کانه قابل تفکیک در شرایط کنونی نبوده و عمل آوری آنها نظیر برش و صیقل، رایج و مقرون به صرفه باشد از</p>	<p>(ع) سنگ تزئینی: سنگ‌های متبلور و غیرمتبلور رسوبی آذرین و دگرگونی که حاوی کانه قابل تفکیک در شرایط کنونی نبوده و</p>	<p>(ع) سنگ تزئینی: سنگ‌های متبلور و غیر متبلور رسوبی، آذرین و دگرگونی که حاوی کانه قابل تفکیک در شرایط کنونی نبوده و عمل آوری آنها نظیر برش و صیقل رایج و مقرون به صرفه باشد از</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>قبیل مرمر، شبه مرمر (مرمریت)، تراورتن، گرانیت و امثالهم.</p> <p>غ) پروانه بهره‌برداری: مجوزی است که توسط وزارت صنایع و معادن برای بهره‌برداری از معادن در محدوده‌ای که مشخص شده است صادر می‌گردد.</p> <p>ف) معادن بلامعارض: به معادنی اطلاق می‌شود که فاقد بهره‌بردار بوده و یا واگذاری آن از نظر این قانون منعی نداشته باشد.</p> <p>ق) صنایع معدنی: صنایعی که ماده اولیه آنها را مواد معدنی تشکیل می‌دهد.</p>	<p>عمل آوری آنها نظیر برش و صیقل رایج و مقرون به صرفه باشد از قبیل مرمر، شبه مرمر (مرمریت)، تراورتن و گرانیت.</p> <p>غ) پروانه بهره‌برداری: مجوزی که توسط وزارت صنایع و معادن برای بهره‌برداری از معادن در محدوده‌ای که مشخص شده است، صادر می‌گردد.</p> <p>گ) معادن بلامعارض: معادنی که فاقد بهره‌بردار بوده یا واگذاری آن از نظر این قانون منعی نداشته باشد.</p> <p>تبصره - مواردی که در این قانون تعریف نشده است، بنا به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن در آیین‌نامه اجرایی که به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، تعریف خواهد شد.</p>	<p>قبیل مرمر، شبه مرمر (مرمریت) تراورتن، گرانیت و امثالهم.</p> <p>غ) پروانه بهره‌برداری: مجوزی است که توسط وزارت صنایع و معادن برای بهره‌برداری از معادن در محدوده‌ای که مشخص شده است صادر می‌گردد.</p> <p>گ) معادن بلامعارض: به معادنی اطلاق می‌شود که فاقد بهره‌بردار بوده و یا واگذاری آن از نظر این قانون منعی نداشته باشد.</p> <p>شن و ماسه معمولی: شن و ماسه‌ای است که حاوی کانی‌های بارزش نبوده و یا تفکیک آنها مقرون به صرفه نباشد و عمدتاً در کارهای ساختمانی، راهسازی، بتن‌ریزی و نظایر آن استفاده می‌گردد.</p> <p>خاک رس معمولی: خاکی است که برای ساختن خشت و آجر معمولی (غیرنسوز) به کار می‌رود و نیز در عملیات ساختمانی و راهسازی و کشاورزی از آن استفاده می‌شود.</p> <p>طرح بهره‌برداری: طرحی است که در آن جزئیات برنامه‌های اجرایی برای بهره‌برداری از معدن و زمانبندی اجرای عملیات و سایر اطلاعات براساس شناسنامه معدن در نمونه فرم‌های ویژه وزارت معادن و فلزات، توسط عاملین بهره‌برداری درج می‌گردد.</p>
<p>ماده (۲)</p> <p>در راستای سیاست‌های کلی اصل چهارم و اصل چهل و پنجم قانون اساسی مسئولیت اعمال حاکمیت دولت بر معادن کشور و حفظ ذخایر معدنی و نیز صدور اجازه انجام فعالیت‌های معدنی مقرر</p>		<p>ماده (۲)</p> <p>در اجرای اصول چهل و چهارم و چهل و پنجم قانون اساسی مسئولیت اعمال حاکمیت دولت بر معادن کشور و حفظ ذخایر معدنی و نیز صدور اجازه انجام فعالیت‌های معدنی مقرر در این قانون و نظارت</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>در این قانون و نظارت بر امور مزبور و فراهم آوردن موجبات توسعه فعالیت‌های معدنی، دستیابی به ارزش افزوده مواد خام معدنی، توسعه صادرات مواد معدنی با ارزش افزوده ایجاد اشتغال در این بخش و نیز افزایش سهم بخش معدن در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور به عهده وزارت صنایع و معادن می‌باشد. اعمال حاکمیت مذکور در این ماده مانع اعمال مالکیت اشخاص حقیقی و حقوقی در محدوده مقررات نیست.</p>		<p>بر امور مزبور و فراهم آوردن موجبات توسعه فعالیت‌های معدنی دستیابی به ارزش افزوده مواد خام معدنی توسعه صادرات مواد معدنی با ارزش افزوده ایجاد اشتغال در این بخش و نیز افزایش سهم بخش معدن در توسعه اقتصادی و اجتماعی کشور به عهده وزارت صنایع و معادن می‌باشد. اعمال حاکمیت مذکور در این ماده نمی‌تواند مانع اعمال مالکیت اشخاص حقیقی و حقوقی در محدوده مقررات باشد.</p>
<p>ماده (۳) مواد معدنی به شرح زیر طبقه‌بندی می‌شوند: الف) مواد معدنی طبقه یک عبارت هستند از: سنگ آهک، سنگ گچ، شن و ماسه، خاک رس، صدف دریایی، پوکه معدنی، نمک آبی و سنگی، مارن، سنگ لاشه ساختمانی و نظایر آنها. ب) مواد معدنی طبقه دوم عبارت هستند از: ۱. مواد معدنی آهن، طلا، کرم، قلع، جیوه، سرب، روی، مس، تیتانیم، آنتیموان، مولیبدن، کبالت، تنگستن، کادمیوم و سایر فلزات. ۲. نیترات‌ها، فسفات‌ها، برات‌ها، نمک‌های قلیایی، سولفات‌ها، کربنات‌ها، کلرورها (به استثنای مواد یاد شده در طبقه یک) و نظایر آنها. ۳. میکا، گرافیت، تالک، کائولن، نسوزها، فلدسپات، سنگ و ماسه سیلیسی، پرلیت، دیاتومیت، زئولیت، بوکسیت، خاک سرخ، خاک زرد، خاک‌های صنعتی و نظایر آنها. ۴. سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی مانند الماس، زمرد، یاقوت، یشم،</p>	<p>ماده (۳) مواد معدنی به شرح زیر طبقه‌بندی می‌شود. الف) مواد معدنی طبقه یک: سنگ آهک، سنگ گچ، انواع شن و ماسه و خاک رس، صدف دریایی، پوکه معدنی، نمک آبی و سنگی، مارن، سنگ لاشه ساختمانی و نظایر آنها. ب) مواد معدنی طبقه دو: ۱. آهن، طلا، کرم، قلع، جیوه، سرب، روی، مس، تیتان، آنتیموان، مولیبدن، کبالت، تنگستن، کادمیوم سایر فلزات. ۲. نیترات‌ها، فسفات‌ها، برات‌ها، نمک‌های قلیایی سولفات‌ها، کربنات‌ها، کلرورها (به استثنای مواد یاد شده در طبقه یک) و نظایر آنها. ۳. میکا، گرافیت، تالک، کائولن، نسوزها، فلدسپات، سنگ و ماسه سیلیسی، پرلیت، دیاتومیت، زئولیت، بوکسیت، خاک سرخ، خاک زرد، خاک‌های صنعتی و نظایر آنها. ۴. سنگ‌های قیمتی و نیمه قیمتی مانند الماس، زمرد، یاقوت، یشم،</p>	<p>ماده (۳) مواد معدنی به شرح زیر طبقه‌بندی می‌شوند: الف) مواد معدنی طبقه یک عبارت هستند از: سنگ آهک، سنگ گچ، شن و ماسه معمولی، خاک رس معمولی، صدف دریایی، پوکه معدنی، نمک آبی و سنگی، مارن، سنگ لاشه ساختمانی و نظایر آنها. ب) مواد معدنی طبقه دوم عبارت هستند از: ۱. آهن، طلا، کرم، قلع، جیوه، سرب، روی، مس، تیتان، آنتیموان، مولیبدن، کبالت، تنگستن، کادمیوم و سایر فلزات. ۲. نیترات‌ها، فسفات‌ها، برات‌ها، نمک‌های قلیایی، سولفات‌ها، کربنات‌ها، کلرورها (به استثنای مواد یاد شده در طبقه یک) و نظایر آنها. ۳. میکا، گرافیت، تالک، کائولن، نسوزها، فلدسپات، سنگ و ماسه سیلیسی، پرلیت، دیاتومیت، زئولیت، بوکسیت، خاک سرخ، خاک زرد، خاک‌های صنعتی و نظایر آنها.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>۴. کانی‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی مانند الماس، زمرد، یاقوت، یشم، فیروزه، انواع عقیق و امثال آنها.</p> <p>۵. انواع سنگ‌های تزئینی و نما.</p> <p>۶. انواع زغال‌سنگ‌ها و شیل‌های غیرنفتی.</p> <p>۷. مواد معدنی قابل استحصال از آب‌ها و نیز گازهای معدنی به استثنای گازهای هیدروکربوری.</p> <p>۸. مواد معدنی موجود در فلات قاره.</p>	<p>۴. سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی مانند الماس، زمرد، یاقوت، یشم، فیروزه، انواع عقیق و امثال آنها.</p> <p>۵. انواع سنگ‌های تزئینی و نما.</p> <p>۶. انواع زغال‌سنگ‌ها و شیل‌های غیرنفتی.</p> <p>۷. مواد معدنی قابل استحصال از آب‌ها و نیز گازهای معدنی به استثنای گازهای هیدروکربوری.</p> <p>۸. مواد معدنی موجود در فلات قاره.</p>	<p>۴. سنگ‌های قیمتی و نیمه‌قیمتی مانند الماس، زمرد، یاقوت، یشم، فیروزه، انواع عقیق و امثال آنها.</p> <p>۵. انواع سنگ‌های تزئینی و نما.</p> <p>۶. انواع زغال‌سنگ‌ها و شیل‌های غیرنفتی.</p> <p>۷. مواد معدنی قابل استحصال از آب‌ها و نیز گازهای هیدروکربوری.</p>
<p>ج) مواد معدنی طبقه سه عبارت هستند از:</p> <p>۱. کلیه هیدروکربن‌ها و گاز به استثنای زغال‌سنگ، مانند: نفت خام، گاز طبیعی.</p> <p>۲. پلمه سنگ‌های نفتی.</p> <p>۳. ماسه‌های آغشته به نفت و امثال آنها.</p>	<p>ج) مواد معدنی طبقه سه: هیدروکربورها به استثنای زغال‌سنگ، مانند نفت خام، گاز طبیعی، قیر، پلمه سنگ‌های نفتی، سنگ آسفالت طبیعی و ماسه‌های آغشته به نفت و امثال آنها. قیر، پلمه سنگ‌های نفتی و سنگ آسفالت طبیعی در صورتی‌که مورد عمل وزارت نفت، شرکت‌ها و واحدهای تابع و وابسته به آن وزارتخانه نباشد، جزء معادن طبقه دو محسوب می‌گردد.</p>	<p>ج) مواد معدنی طبقه سه عبارت هستند از:</p> <p>کلیه هیدروکربورها به استثنای زغال سنگ مانند: نفت خام، گاز طبیعی، قیر، پلمه سنگ‌های نفتی، سنگ آسفالت طبیعی و ماسه‌های آغشته به نفت و امثال آنها.</p> <p>قیر، پلمه سنگ‌های نفتی و سنگ آسفالت طبیعی در صورتی‌که مورد عمل وزارت نفت، شرکت‌ها و واحدهای تابعه و وابسته به آن وزارت نباشد جزء معادن طبقه دو محسوب می‌گردد.</p>
<p>د) مواد معدنی طبقه چهار عبارت هستند از:</p> <p>کلیه مواد پرتوزا اعم از اولیه و ثانویه.</p> <p>تبصره - طبقه آن دسته از مواد معدنی که در این ماده مشخص نشده یا مورد تردید باشد و نیز طبقه موادی شامل چند ماده از یک طبقه و موادی از طبقه دیگر، برحسب نوع، اهمیت و ارزش این مواد به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن و تصویب شورای عالی معادن تعیین می‌شود.</p>	<p>د) مواد معدنی طبقه چهار: مواد پرتوزا اعم از اولیه و ثانویه.</p> <p>تبصره ۱ - طبقه آن دسته از مواد معدنی مرتبط با محدوده طبقات یک و دو که در طبقه بندی یاد شده مشخص نشده یا مورد تردید باشد و نیز طبقه موادی شامل چند ماده از یک طبقه و موادی از طبقه دیگر، برحسب نوع، اهمیت و ارزش این مواد توسط وزارت صنایع و معادن تعیین می‌شود.</p> <p>تبصره ۲ - در صورتی‌که در قوانین دستگاه‌های اجرایی مختلف درخصوص بهره‌برداری از معادن اختیارات خاصی موجود باشد،</p>	<p>د) مواد معدنی طبقه چهار عبارت هستند از:</p> <p>کلیه مواد پرتوزا اعم از اولیه و ثانویه.</p> <p>تبصره - طبقه آن دسته از مواد معدنی مرتبط با محدوده طبقات یک و دو که در طبقه بندی فوق مشخص نشده یا مورد تردید باشد و نیز طبقه موادی شامل چند ماده از یک طبقه و موادی از طبقه دیگر، برحسب نوع، اهمیت و ارزش این مواد توسط وزارت صنایع و معادن تعیین می‌شود.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
	<p>چگونگی استفاده از این اختیار به موجب آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p>	
<p>ماده (۴)</p> <p>سیاست گذاری مربوط به کلیه طبقات مواد معدنی در چارچوب مقررات این قانون، در حیطه وظایف وزارت صنایع و معادن است.</p> <p>تبصره «۱» - انجام عملیات اکتشاف و بهره‌برداری مواد معدنی طبقه ۳ و ۴ طبق این قانون، منحصراً به‌ترتیب در اختیار وزارت نفت و سازمان انرژی اتمی ایران می‌باشد.</p> <p>تبصره «۲» - آیین‌نامه اجرایی تهیه استانداردهای حفاظت بهداشتی و ایمنی مواد پرتوزا به پیشنهاد مشترک وزارت صنایع و معادن و سازمان انرژی اتمی ایران به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p>	<p>ماده (۴)</p> <p>سیاست‌گذاری مربوط به طبقات مواد معدنی و صدور مجوز آنها در چارچوب مقررات این قانون توسط وزارت صنایع و معادن انجام می‌شود.</p> <p>تبصره «۱» - انجام عملیات اکتشاف و بهره‌برداری مواد معدنی طبقه ۳ و ۴ طبق این قانون، منحصراً به‌ترتیب در اختیار وزارت نفت و سازمان انرژی اتمی ایران می‌باشد مگر در اصلاح قوانین، دستگاه‌های مذکور قید گردند.</p> <p>تبصره «۲» - آیین‌نامه اجرایی تهیه استانداردهای حفاظت بهداشتی و ایمنی مواد پرتوزا به پیشنهاد مشترک وزارت صنایع و معادن و سازمان انرژی اتمی ایران به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p>	<p>ماده (۴)</p> <p>امور مربوط به مواد معدنی طبقات یک و دو به‌استثنای شن و ماسه معمولی و خاک رس معمولی در چارچوب مقررات این قانون در حیطه وظایف وزارت صنایع و معادن می‌باشد.</p> <p>تبصره - تشخیص معمولی بودن شن و ماسه و خاک رس با وزارت صنایع و معادن است.</p>
<p>ماده (۵)</p> <p>اکتشاف مواد معدنی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی ذیصلاح ایرانی و یا خارجی به‌ترتیبی که در آیین‌نامه اجرایی تعیین می‌شود، انجام می‌گردد. وزارت صنایع و معادن نیز مکلف است بستر لازم را برای اکتشاف ذخایر معدنی در سراسر کشور را فراهم کند.</p> <p>تبصره «۱» - دولت مکلف است در لوایح بودجه سالانه، نسبت به تأمین اعتبار لازم جهت ایجاد بستر مناسب و اکتشاف ذخایر معدنی در سراسر کشور اقدام نماید.</p> <p>تبصره «۲» - به‌منظور جمع و هم‌افزایی نتایج فعالیت‌های تولید</p>	<p>ماده (۵)</p> <p>اکتشاف ذخایر معدنی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی ذیصلاح انجام می‌شود. وزارت صنایع و معادن مکلف است بستر لازم را برای اکتشاف ذخایر معدنی در سراسر کشور برای اشخاص حقیقی و حقوقی، خصوصی و تعاونی فراهم کند.</p> <p>تبصره «۱» - دولت مکلف است در لوایح بودجه سنواتی، نسبت به پیش‌بینی اعتبار لازم جهت ایجاد بستر مناسب و اکتشاف ذخایر معدنی در سراسر کشور اقدام نماید.</p> <p>تبصره «۲» - شرایط و چگونگی تعیین اشخاص حقیقی و حقوقی واجد</p>	<p>ماده (۵)</p> <p>اکتشاف ذخایر معدنی توسط بخش‌های دولتی، تعاونی و خصوصی اعم از اشخاص حقیقی و حقوقی انجام می‌شود. وزارت صنایع و معادن نیز مکلف است رأساً یا توسط سازمان‌ها و شرکت‌ها و واحدهای تابعه و یا با استفاده از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی ذیربط واجد صلاحیت نسبت به اکتشاف و شناسایی ذخایر معدنی کشور اقدام نماید.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اکتشافی برای بهره‌برداری کاربران، تمام وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و ارگان‌های فعال در این زمینه اعم از وزارت نفت و سازمان انرژی اتمی ایران موظفند اطلاعات خود را به‌طور مستمر در اختیار وزارت صنایع و معادن قرار دهند.</p> <p>تبصره «۳» - آیین‌نامه اجرایی این ماده توسط وزارت صنایع و معادن تهیه خواهد شد.</p>	<p>صلاحیت موضوع این ماده در آیین‌نامه اجرایی تعیین خواهد شد.</p> <p>تبصره «۳» - وزارت صنایع و معادن می‌تواند از طریق سازمان‌های توسعه ای با رعایت قوانین و مقررات مربوط، نسبت به اکتشاف و شناسایی ذخایر معدنی در سراسر کشور اقدام نماید.</p> <p>تبصره «۴» - به‌منظور تجمیع و هم‌افزایی نتایج فعالیت‌های تولید اطلاعات پایه زمین‌شناسی و اکتشافی برای بهره‌برداری کاربران، تمام وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و ارگان‌های فعال در این زمینه اعم از وزارت نفت و سازمان انرژی اتمی ایران موظفند اطلاعات خود را به‌طور مستمر در اختیار وزارت صنایع و معادن قرار دهند.</p>	
<p>ماده (۶)</p> <p>اکتشاف مواد معدنی، منوط به صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن است. چگونگی اخذ پروانه، ضوابط اکتشاف، مدت اعتبار پروانه، انتقال حقوق متعلق به آن پروانه و نیز سایر موارد ضروری مربوط برابر مفاد این قانون در آیین‌نامه اجرایی تعیین خواهد شد.</p> <p>تبصره «۱» - اکتشاف حین بهره‌برداری نیاز به صدور پروانه اکتشاف ندارد، لکن در صورت کشف ذخیره یا ماده معدنی جدید گواهی کشف دارنده پروانه بهره‌برداری به‌ترتیب با رعایت مفاد این قانون اصلاح یا گواهی کشف جدید صادر خواهد شد.</p>	<p>ماده (۶)</p> <p>اکتشاف ذخایر معدنی، منوط به صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن است. چگونگی اخذ پروانه، ضوابط اکتشاف، مدت اعتبار پروانه، انتقال حقوق متعلق به آن پروانه و نیز سایر موارد ضروری مربوط برابر مفاد این قانون در آیین‌نامه اجرایی تعیین خواهد شد.</p> <p>تبصره «۱» - اکتشاف حین بهره‌برداری نیاز به صدور پروانه اکتشاف ندارد، لکن در صورت کشف ذخیره یا ماده معدنی جدید گواهی کشف دارنده پروانه بهره‌برداری به‌ترتیب با رعایت مفاد این قانون اصلاح یا گواهی کشف جدید صادر خواهد شد.</p>	<p>ماده (۶)</p> <p>اکتشاف ذخایر معدنی، منوط به صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن است. چگونگی اخذ پروانه، ضوابط اکتشاف، مدت اعتبار پروانه، انتقال حقوق متعلق به آن پروانه و نیز سایر موارد ضروری مربوط برابر مفاد این قانون در آیین‌نامه اجرایی تعیین خواهد شد.</p> <p>تبصره - اکتشاف حین بهره‌برداری نیاز به صدور پروانه اکتشاف ندارد، لکن در صورت کشف ذخیره یا ماده معدنی جدید گواهی کشف دارنده پروانه بهره‌برداری به‌ترتیب با رعایت مفاد این قانون اصلاح یا گواهی جدید صادر خواهد شد.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>تبصره «۲» - متقاضیان پروانه اکتشاف موظفند در زمان تعیین و تحویل محدوده بلامعارض، مبلغی را براساس تعرفه‌ای که سالانه از طرف وزارت صنایع و معادن پیشنهاد و به تصویب شورای عالی معادن می‌رسد، پرداخت نمایند.</p> <p>تبصره «۳» - دارندگان پروانه اکتشاف موظفند از زمان صدور پروانه اکتشاف، هر ساله به‌ازای هر کیلومتر مربع از محدوده اکتشافی، مبلغی را به دولت پرداخت نمایند. میزان این مبلغ به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن و تصویب شورای عالی هر سال تعیین می‌شود.</p> <p>تبصره «۴» - درآمدهای ناشی از تبصره‌های «۲» و «۳» این ماده به حساب خزانه‌داری کل واریز و معادل آن در بودجه سالیانه وزارت صنایع و معادن برای توسعه معدن با اولویت اکتشاف منظور می‌گردد.</p>	<p>تبصره «۲» - دارندگان پروانه اکتشاف به‌ازای هر کیلومتر مربع محدوده اکتشافی در هر سال و متقاضیان پروانه اکتشاف در زمان تعیین و تحویل محدوده موظفند مبلغی را پرداخت نمایند. مبالغ مذکور در هر سال توسط وزارت صنایع و معادن حسب نوع ماده معدنی، میزان مساحت محدوده، شرایط و محرومیت منطقه، نوع عملیات اکتشافی و عملکرد مکتشف تعیین می‌گردد.</p> <p>مبلغ اخذ شده از دارندگان پروانه اکتشاف به حساب سپرده‌ای تحت عنوان حساب سپرده در خزانه واریز و عیناً به وزارت صنایع و معادن پرداخت می‌گردد تا چنانچه دارنده پروانه اکتشاف نسبت به تعهدات در زمان مقرر اقدام نماید، مبلغی از سپرده توسط وزارت صنایع و معادن به دارنده پروانه اکتشاف بازپرداخت گردد، در غیر این صورت سپرده وی ضبط خواهد شد. نحوه تعیین مبلغ و میزان بازپرداخت و ضبط سپرده در آیین نامه اجرایی تعیین خواهد شد. درآمدهای حاصل از اجرای این ماده پس از کسر مبلغ بازپرداخت به دارندگان پروانه اکتشاف به حساب خزانه منظور خواهد شد.</p>	<p>ماده (۷)</p> <p>وزارت صنایع و معادن مکلف است پس از رسیدگی و تأیید عملیات اکتشافی نسبت به صدور گواهی کشف به نام دارنده پروانه اکتشاف اقدام نماید. در این گواهی نوع یا انواع ماده معدنی کشف شده کمیت، کیفیت، حدود، مساحت و هزینه عملیات اکتشافی باید ذکر شود. گواهی مزبور با تأیید وزارت صنایع و معادن ظرف یک سال از تاریخ صدور قابل انتقال به اشخاص ثالث خواهد بود.</p>
<p>ماده (۷)</p> <p>وزارت صنایع و معادن مکلف است پس از رسیدگی و تأیید گزارش عملیات اکتشافی انجام شده که توسط اشخاص حقیقی و حقوقی ذیصلاح گواهی و امضا شده باشد، نسبت به صدور گواهی کشف به نام دارنده پروانه اکتشاف اقدام کند.</p> <p>در گواهی کشف باید نوع یا انواع ماده معدنی کشف شده کمیت، کیفیت، حدود، مساحت و هزینه عملیات اکتشافی ذکر شود.</p>		

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>گواهی کشف با تأیید وزارت صنایع و معادن ظرف یکسال از تاریخ صدور قابل انتقال به اشخاص ثالث خواهد بود.</p> <p>تبصره «۱» - چگونگی اجرای این ماده در آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.</p> <p>تبصره «۲» - در صورت عدم دستیابی به کانه پس از انجام عملیات اکتشافی حقی برای دارنده پروانه اکتشاف ایجاد نمی‌شود.</p>		<p>تبصره «۱» - چگونگی اجرای ماده فوق به‌خصوص در صورت عدم تأیید عملیات اکتشافی در آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.</p> <p>تبصره «۲» - در صورت عدم دستیابی به کانه پس از انجام عملیات اکتشافی حقی برای دارنده پروانه اکتشاف ایجاد نمی‌شود.</p>
<p>ماده (۸)</p> <p>دارندگان گواهی کشف می‌توانند حداکثر ظرف یکسال پس از صدور گواهی کشف، درخواست خود را برای اخذ پروانه بهره‌برداری معدن کشف شده، تسلیم وزارت صنایع و معادن نمایند. عدم تسلیم درخواست مزبور در مهلت مقرر موجب سلب حق اولویت یاد شده، از آنان خواهد شد.</p> <p>تبصره - در صورت عدم تسلیم به‌موقع درخواست یاد شده ارقام هزینه‌های اکتشافی مندرج در گواهی کشف، توسط بهره‌بردار ذخیره معدنی مکشوفه به دارنده گواهی مذکور به ترتیبی که در آیین‌نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد پرداخت می‌گردد.</p>	<p>ماده (۸)</p> <p>دارندگان گواهی کشف می‌توانند ظرف یک سال پس از صدور گواهی کشف، درخواست خود را برای اخذ پروانه بهره‌برداری معدن کشف شده، تسلیم وزارت صنایع و معادن نمایند. عدم تسلیم درخواست مزبور در مهلت مقرر موجب سلب حق اولویت یاد شده، از آنان خواهد شد.</p> <p>تبصره - در صورت عدم تسلیم به‌موقع درخواست یاد شده، هزینه‌های اکتشافی مندرج در گواهی کشف به نرخ روز، توسط بهره‌بردار ذخیره معدنی مکشوفه به دارنده گواهی مذکور به ترتیبی که در آیین‌نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد پرداخت می‌گردد.</p>	<p>ماده (۸)</p> <p>دارندگان گواهی کشف می‌توانند حداکثر ظرف یکسال پس از صدور گواهی کشف، درخواست خود را برای اخذ پروانه بهره‌برداری معدن کشف شده، تسلیم وزارت صنایع و معادن نمایند. عدم تسلیم درخواست مزبور در مهلت مقرر موجب سلب حق اولویت یاد شده، از آنان خواهد شد.</p> <p>تبصره - در صورت عدم تسلیم به‌موقع درخواست یاد شده، هزینه‌های اکتشافی مندرج در گواهی کشف، توسط بهره‌بردار ذخیره معدنی مکشوفه به دارنده گواهی مذکور به ترتیبی که در آیین‌نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد پرداخت می‌گردد.</p>
<p>ماده (۹)</p> <p>پروانه بهره‌برداری سندی متضمن حق انتفاع دارنده پروانه از ذخیره معدنی و نیز دربردارنده تعهدات وی در اجرای مفاد آن است. پروانه بهره‌برداری سندی است رسمی، لازم‌الاجرا، قابل تمدید، قابل توثیق و قابل معامله که مدت اعتبار آن حداکثر ۲۵ سال بوده و قابل تمدید است.</p>	<p>ماده (۹)</p> <p>بهره‌برداری از ذخایر معدنی، مستلزم اخذ پروانه بهره‌برداری از وزارت صنایع و معادن است. پروانه بهره‌برداری سندی است رسمی، لازم‌الاجرا، قابل تمدید، قابل توثیق و قابل معامله که متضمن حق انتفاع دارنده پروانه از ذخیره معدنی مندرج در پروانه و نیز دربردارنده تعهدات وی در اجرای مفاد آن می‌باشد. مدت هر دوره بهره‌برداری</p>	<p>ماده (۹)</p> <p>بهره‌برداری از ذخایر معدنی، مستلزم اخذ پروانه بهره‌برداری از وزارت صنایع و معادن است. این پروانه براساس شناسنامه معدن و طرح بهره‌برداری مصوب وزارت مذکور صادر خواهد شد.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>تبصره: وزارت صنایع و معادن مکلف است سالیانه لیست وضعیت آخرین بهره‌بردار را به اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان مربوطه اعلام نماید.</p>	<p>حداکثر تا ۲۵ سال با حق اولویت تمدید برای دارنده پروانه تعیین می‌شود. شرایط و چگونگی صدور پروانه بهره‌برداری و مدت اعتبار هر دوره بهره‌برداری و نیز سایر موارد در آیین‌نامه اجرایی تعیین خواهد شد.</p> <p>تبصره «۱»- مؤسسات مالی نظیر بانک‌ها مکلف به پذیرش پروانه بهره‌برداری به‌عنوان وثیقه و تضمین اعطا و بازپرداخت تسهیلات مالی می‌باشند.</p> <p>تبصره «۲»- عاملان بهره‌برداری از نخایر معدنی طبقه دو به‌استثنای عاملان بهره‌برداری دارنده گواهی کشف، مکلفند حداکثر نیم درصد از محصول استخراج شده در سر معدن یا بهای آن به نرخ روز به اختیار کاشف را از تاریخ شروع به استخراج حداکثر به میزان ذخیره مندرج در گواهی کشف تا حداکثر ۲۵ سال به‌عنوان حق اکتشاف به کاشف بپردازند. چگونگی اجرای این ماده و نیز ضوابط تعیین درصد یاد شده در آیین‌نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد.</p>	
<p>ماده (۱۰)</p> <p>اشخاص حقیقی و حقوقی زیر طبق شرایطی که در آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین می‌شود، می‌توانند نسبت به تقاضای صدور پروانه بهره‌برداری اقدام کنند.</p> <p>۱. دارندگان گواهی کشف، در مهلت مقرر در ماده (۸).</p> <p>۲. واحدهای تولیدکننده مواد معدنی فرآوری شده با ارزش افزوده تا مرحله تولید مواد اولیه صنعتی، از معادن بلامعارض تا زمانی که به</p>	<p>ماده (۱۰)</p> <p>عاملان بهره‌برداری از نخایر معدنی بلامعارض به‌استثنای دارندگان گواهی کشف در مهلت مقرر در ماده (۸) از طریق مزایده‌ای که شرایط آن منحصراً به ترتیبی که در آیین‌نامه اجرایی این قانون خواهد آمد، از بین اشخاص حقیقی و حقوقی که به‌موجب قوانین کشور مجاز به فعالیت اقتصادی در ایران می‌باشند، انتخاب می‌گردند.</p> <p>تبصره «۱»- تولیدکنندگان مواد معدنی فرآوری شده، واحدهای صنعتی مصرف‌کننده مواد معدنی، متخصصان حقیقی و حقوقی دارنده پروانه اشتغال فعالیت‌های معدنی، دارندگان گواهی کشف معدن مربوط</p>	<p>ماده (۱۰)</p> <p>عاملین بهره‌برداری از نخایر معدنی عبارتند از:</p> <p>الف) اشخاص حقیقی و حقوقی زیر با تشخیص و اجازه مستقیم وزارت صنایع و معادن</p> <p>۱. دارندگان گواهی کشف، در مهلت مقرر در ماده (۸).</p> <p>۲. واحدهای تولیدکننده مواد معدنی فرآوری شده با ارزش افزوده‌تر تا مرحله تولید مواد اولیه صنعتی، از معادن بلامعارض تا زمانی که</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>تولید ادامه می‌دهند.</p> <p>۳. واحدهای صنعتی مصرف‌کننده مواد معدنی از معادن بلامعارض، تا زمانی که به تولید ادامه می‌دهند.</p> <p>۴. متخصصین در حرفه‌های مهندسی معدن و شرکت‌های تعاونی معدنی متشکل از کارکنان معادن.</p> <p>(بند «د» تغییر یافته است).</p> <p>(بند «ب» و «ج» حذف شده‌اند).</p> <p>تبصره «۱» - در صورتی که متقاضیان بهره‌برداری متعدد باشند و یا متقاضیان در عداد بندهای فوق نباشند، بهره‌بردار از طریق مزایده‌ای که شرایط آن در آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین می‌شود، واگذار می‌شود.</p> <p>تبصره «۲» - زارت صنایع و معادن می‌تواند پس از اجرای این ماده و تشریفات قانونی، در صورت نبود متقاضی جهت بهره‌برداری از معدن، با تصویب شورای عالی معادن تعیین تکلیف کند.</p>	<p>که در مهلت مقرر در ماده (۸) موفق به تسلیم درخواست اخذ پروانه بهره‌برداری نشده‌اند و شرکت‌های تعاونی معدنی متشکل از کارکنان معادن در صورتی که دارای صلاحیت فنی و مالی بوده طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون در زمان واگذاری، با رعایت ماده (۱۱) در شرایط مساوی به ترتیب مذکور در اولویت می‌باشند.</p> <p>تبصره «۲» - وزارت صنایع و معادن می‌تواند پس از اجرای این ماده و تشریفات قانونی، در صورت عدم وجود متقاضی جهت بهره‌برداری از معدن با تأیید وزیر صنایع و معادن از خدمات سازمان‌ها و مؤسسات معدنی اعم از خصوصی و دولتی به منظور فعال نمودن و بهره‌برداری از معدن استفاده نماید.</p>	<p>به تولید ادامه می‌دهند.</p> <p>۳. واحدهای صنعتی مصرف‌کننده مواد معدنی از معادن بلامعارض، تا زمانی که به تولید ادامه می‌دهند.</p> <p>۴. متقاضیان بهره‌برداری که متخصص معدن یا زمین‌شناسی بوده و یا بین آنها حداقل یک نفر از متخصصین مذکور وجود داشته باشد، از معادن بلامعارض تا زمانی که ترکیب فوق را دارا باشد.</p> <p>(ب) واحدها یا شرکت‌های تابعه و وابسته به وزارت صنایع و معادن بنا به ضرورت واحدها و شرکت‌های مذکور می‌توانند با استفاده از خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی صلاحیت‌دار و یا با مشارکت آنها از ذخایر معدنی بهره‌برداری کنند.</p> <p>(ج) شرکت‌های تعاونی معدنی متشکل از کارکنان معادن.</p> <p>تبصره «۱» - در صورتی که متقاضیان بهره‌برداری متعدد باشند و یا متقاضیان در تعداد بندهای فوق نباشند، مقررات مربوط به بخش معاملات دولتی قانون محاسبات عمومی ملاک عمل می‌باشد.</p> <p>تبصره «۲» - شناسنامه هر معدن دربردارنده مشخصات معدن، کمیت و کیفیت ذخیره معدنی، ارزیابی فنی و اقتصادی شامل نرخ بازگشت داخلی سرمایه، الزامات اجرایی عملیات معدنی، استخراج بهینه ذخیره مزبور و رعایت اصول ایمنی و حفاظت فنی و سایر موارد ضروری است. ذخیره معدنی قطعی مندرج در شناسنامه توسط وزارت صنایع و معادن تضمین خواهد شد و به عنوان وثیقه قابل قبول می‌باشد.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>تبصره «۳»- وزارت صنایع و معادن مکلف است در صدور پروانه اکتشاف و بهره‌برداری از معادن به خانواده‌های شهدا و جانبازان و ایثارگران و شرکت‌های تعاونی و سهامی افراد واجد شرایط محلی با رعایت مفاد این قانون اولویت دهد.</p>		<p>تبصره «۳»- پروانه بهره‌برداری سندی است رسمی، لازم‌الاجرا، حاوی مدت بهره‌برداری براساس شناسنامه معدن و طرح بهره‌برداری مصوب، قابل تمدید، قابل معامله و انتقال به اشخاص ثالث که متضمن حق انتفاع دارنده پروانه از ذخیره معدنی و نیز دربردارنده تعهدات وی در اجرای مفاد آن می‌باشد. مدت هر دوره بهره‌برداری با توجه به موارد فوق و ذخیره موجود تا حداکثر ۲۵ سال با حق اولویت تمدید برای دارنده پروانه تعیین می‌شود.</p>
<p>ماده (۱۱)</p> <p>وزارت صنایع و معادن مکلف است در صدور پروانه اکتشاف و بهره‌برداری از معادن به خانواده‌های شهدا و جانبازان و ایثارگران و شرکت‌های تعاونی و سهامی افراد واجد شرایط محلی با رعایت مفاد این قانون اولویت دهد.</p>		<p>ماده (۱۱)</p> <p>وزارت صنایع و معادن مکلف است در صدور پروانه اکتشاف و بهره‌برداری از معادن به خانواده‌های شهدا و جانبازان و ایثارگران و شرکت‌های تعاونی و سهامی افراد واجد شرایط محلی با رعایت مفاد این قانون اولویت دهد.</p>
<p>ماده (۱۲)</p> <p>به‌منظور ایجاد وحدت رویه و هماهنگی در انجام تکالیف و اختیارات تعیین شده در این قانون و حفظ حقوق دارندگان پروانه فعالیت‌های معدنی و دولت و همچنین ایجاد امنیت سرمایه‌گذاری در این بخش شورای عالی معادن مرکب از ۹ نفر به شرح زیر تشکیل می‌شود. وزیر صنایع و معادن یا معاون امور معدنی وزارت که ریاست شورای عالی معادن را به‌عهده خواهد داشت. یک نفر از قضات عالی‌رتبه به معرفی رئیس قوه قضائیه. یک نفر از مدیران معدنی ستاد وزارت صنایع و معادن. رئیس سازمان زمین‌شناسی و اکتشافات معدنی کشور و یا یک نفر</p>	<p>ماده (۱۲)</p> <p>تبیین تعاریف و واژه‌های مواد قانون معدن، تمدید مهلت مقرر در مواد (۷) و (۸) این قانون، اتخاذ تصمیم درخصوص تغییر کمیت و کیفیت ماده معدنی، حقوق دولتی، موارد خارج از ید بهره‌بردار و مکتشف، کاهش یا افزایش محدوده‌های اکتشافی و معدنی به تناسب میزان ذخیره و استخراج، اختلاف دارندگان پروانه فعالیت‌های معدنی با یکدیگر در راستای قانون معدن با تأیید وزیر صنایع و معادن انجام خواهد شد. تصمیمات وزیر صنایع و معادن قطعی و لازم‌الاجرا می‌باشد.</p>	<p>ماده (۱۲)</p> <p>معدن بزرگ با توجه به میزان ذخیره، عیار، میزان استخراج، ارزش ماده معدنی، میزان سرمایه‌گذاری، موقعیت جغرافیایی و ملاحظات سیاسی - اجتماعی و اقتصادی به پیشنهاد وزارت معادن و فلزات و تصویب هیئت وزیران تشخیص داده می‌شود و نحوه بهره‌برداری آن توسط هیئت دولت تعیین می‌گردد.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>نماینده تام‌الاختیار به معرفی رئیس سازمان. یک نفر از متخصصین صاحب‌نظر در امور معدنی به معرفی شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی معدن کشور. دو نفر از بهره‌برداران باتجربه و متخصص در امور معدنی از بخش غیردولتی به معرفی خانه معدن و اتاق بازرگانی. مدیر حقوقی و یا یکی از مشاوران حقوقی وزارت صنایع و معادن.</p> <p>رئیس سازمان جنگل‌ها، منابع طبیعی و آبخیزداری یا نماینده تام‌الاختیار وی.</p> <p>تبصره «۱» - شورای عالی معدن می‌تواند هر شخص حقیقی یا حقوقی را به‌عنوان مطلع، ذینفع یا کارشناس بدون حق رأی برای حضور در جلسه شورای عالی معدن دعوت کند.</p> <p>تبصره «۲» - اعضای انتخابی شورای عالی معدن برای مدت ۴ سال تعیین می‌شوند و انتخاب مجدد آنان بلامانع است.</p> <p>تبصره «۳» - وظایف و اختیارات شورای عالی معدن شامل موارد زیر است:</p> <p>الف) رسیدگی به اختلاف دارندگان پروانه فعالیت‌های معدنی با یکدیگر و با ارگان‌های ذیربط در راستای قانون معدن.</p> <p>ب) تشخیص حدود تعاریف و واژه‌های مواد قانون معدن.</p> <p>ج) اتخاذ تصمیم در خصوص تغییر کمیت و کیفیت ذخیره معدنی، حقوق دولتی، موارد خارج از ید بهره‌بردار و مکتشف، کاهش یا افزایش محدوده‌های اکتشافی و معدنی به تناسب میزان ذخیره و</p>		

متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)	متن لایحه پیشنهادی	متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها
		<p>استخراج. (د) سایر مواردی که در قانون و آیین‌نامه اجرایی مشخص می‌شود. تبصره «۴» - تصمیمات شورای عالی معادن با اکثریت آرا قطعی و لازم‌الاجراست.</p>
<p>ماده (۱۳) وزارت صنایع و معادن می‌تواند برای تأمین مصالح ساختمانی مورد نیاز طرح‌های عمرانی و نیز برداشت واریزه‌ها و نخایر محدود کشف شده یا در صورت لزوم برداشت جزئی از یک ذخیره معدنی و همچنین برای عملیات آزمایشگاهی با تشخیص خود اجازه برداشت محدود صادر نماید.</p> <p>تبصره - مقدار برداشت جهت عملیات اکتشافی (آزمایشگاهی و نیمه‌صنعتی) در آیین‌نامه اجرایی مشخص می‌گردد.</p>		
<p>ماده (۱۴) دارنده پروانه بهره‌برداری، باید درصدی از بهای ماده معدنی (حداکثر ... درصد) موضوع پروانه را در سر معدن به‌عنوان حقوق دولتی به وزارت صنایع و معادن پرداخت نماید. وزارت صنایع و معادن می‌تواند در صورت لزوم معادل بهای ماده معدنی به نرخ روز در سر معدن را از بهره‌بردار اخذ کند.</p> <p>چگونگی اجرای این ماده و نیز ضوابط تعیین زمان و میزان درصد یاد شده با توجه به عوامل مؤثر در آیین‌نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد. درآمدهای حاصل از اجرای این ماده به حساب خزانه منظور خواهد شد.</p>	<p>ماده (۱۴) دارنده پروانه بهره‌برداری باید درصدی از بهای ماده معدنی موضوع پروانه را به نرخ روز در سر معدن به‌صورت استخراج شده یا کانه‌آرایی شده یا فرآوری شده به تشخیص وزارت صنایع و معادن به‌عنوان حقوق دولتی به وزارت صنایع و معادن پرداخت نماید. چگونگی اجرای این ماده و نیز ضوابط تعیین زمان و میزان درصد یاد شده با توجه به عوامل مؤثر در آیین‌نامه اجرایی این قانون مشخص خواهد شد. درآمدهای حاصل از اجرای این ماده به حساب خزانه منظور خواهد شد.</p>	<p>ماده (۱۴) دارنده پروانه بهره‌برداری، باید درصدی از بهای ماده معدنی سرمعدن مندرج در پروانه را به نرخ روز، به‌عنوان حقوق دولتی، سالانه به وزارت معادن و فلزات پرداخت نماید. وزارت مزبور می‌تواند در صورت لزوم معادل بهای آن، ماده معدنی از بهره‌برداری اخذ کند. چگونگی اجرای این ماده و نیز ضوابط تعیین درصد یاد شده با توجه به عوامل مؤثر در آن از جمله محل و موقعیت معدن، وضعیت ذخیره معدنی، روش استخراج، تعهدات و سود ترجیحی بهره‌بردار در آیین‌نامه اجرایی این قانون مشخص</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
اجرای این ماده به حساب خزانه منظور خواهد شد.		خواهد شد. بدیهی است کلیه درآمدهای حاصل از اجرای این ماده به حساب خزانه منظور خواهد شد.
تبصره «۱» - مبنای حقوق دولتی پایه معادنی که از طریق مزایده واگذار می‌شوند، در آیین‌نامه اجرایی تعیین خواهد شد.	تبصره «۱» - مبنای حقوق دولتی پایه معادنی که از طریق مزایده موضوع ماده (۱۰) این قانون واگذار می‌شوند، در آیین‌نامه اجرایی تعیین خواهد شد.	تبصره «۱» - مبنای قیمت پایه ماده معدنی معادنی که از طریق اعمال قانون محاسبات عمومی کشور واگذار می‌شوند، میانگین حقوق دولتی معادن مشابه مجاور آنها خواهد بود.
تبصره «۲» - حقوق دولتی برای دارندگان اجازه برداشت، میانگین حقوق دولتی معادن مجاور محل برداشت خواهد بود. بررسی‌های آزمایشگاهی و کاربردی تا میزان یک تن از پرداخت حقوق مزبور معاف خواهد بود.	تبصره «۲» - درصد یاد شده برای ماده معدنی کانه‌آرایی یا فرآوری شده صرفاً متعلق به دارندگان پروانه بهره‌برداری که اقدام به عملیات کانه‌آرایی یا فرآوری ماده معدنی مذکور می‌نمایند، می‌باشد، در غیر این صورت بهای ماده معدنی مستخرجه در سر معدن ملاک خواهد بود.	تبصره «۲» - حقوق دولتی برای دارندگان اجازه برداشت، میانگین حقوق دولتی معادن مجاور محل برداشت خواهد بود. بررسی‌های آزمایشگاهی و کاربردی تا میزان یک تن از پرداختن حقوق مزبور معاف خواهد بود.
تبصره «۳» - دولت مکلف است نیازهای مالی اجرای بهینه تکالیف و مأموریت‌های وزارت صنایع و معادن در حوزه زیرساخت‌های معادن را همه‌ساله از محل درآمد حاصل از حقوق دولتی معادن در بودجه سنواتی تأمین نماید.	تبصره «۳» - حقوق دولتی برای دارندگان اجازه برداشت، میانگین حقوق دولتی معادن مجاور محل برداشت خواهد بود. بررسی‌های آزمایشگاهی و کاربردی تا میزان یک تن از پرداخت حقوق یاد شده معاف خواهد بود.	تبصره «۳» - مأخذ درآمد موضوع قسمت اخیر بند «الف» تبصره «۶۶» قانون بودجه سال ۱۳۶۳، درصد تعیین شده در ماده فوق خواهد بود.
تبصره «۴» - حقوق دولتی برای دارندگان اجازه برداشت میانگین حقوق دولتی معادن مجاور محل برداشت خواهد بود.	تبصره «۴» - دولت مکلف است حداقل ۶۵ درصد درآمد حاصل از اجرای این ماده را همه‌ساله در بودجه سالانه منظور نماید تا در چارچوب قوانین و مقررات مالی کشور و در راستای اجرای بهینه تکالیف و مأموریت‌های تعریف شده در راهبرد توسعه بخش معدن و صنایع معدنی کشور توسط وزارت صنایع و معادن هزینه گردد. نحوه مصرف وجوه مذکور در آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.	

متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)	متن لایحه پیشنهادی	متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها
<p>تبصره «۵» - بهره‌برداران معدنی که درجهت بهره‌برداری بهینه و صیانت از ذخایر معدنی ارتقای بهره‌وری و تحقیق و توسعه و اکتشاف و ترویج محیط زیست در معدن مربوط اقدام نمایند، به تشخیص وزارت صنایع و معادن از پرداخت حداکثر تا ۲۰ درصد حقوق دولتی معاف می‌باشند.</p> <p>تبصره «۶» - دولت مجاز است حداکثر تا ۱۵ درصد از حقوق دولتی وصولی را به اعتبارات استان به منظور ایجاد زیربنا و زیرساخت‌های روستا و کمک به مردم روستا که در شعاع مشخصی از معادن واقع شده است، تخصیص دهد.</p> <p>تبصره «۷» - میزان استخراج مندرج در پروانه بنا به درخواست بهره‌بردار و تأیید وزارت صنایع و معادن قابل افزایش یا کاهش می‌باشد. حقوق دولتی براساس آخرین اصلاحات به میزان مندرج در پروانه اخذ می‌گردد و در مواردی که عدم استخراج به میزان مندرج در پروانه بهره‌برداری، خارج از ید بهره‌بردار باشد، با تأیید وزیر صنایع و معادن می‌تواند برابر میزان استخراج واقعی محاسبه گردد.</p>	<p>تبصره «۵» - دولت می‌تواند حداکثر تا ۱۵ درصد از حقوق دولتی وصولی را به اعتبارات استان به منظور ایجاد زیربنا و زیرساخت‌های روستا و کمک به مردم روستا که در شعاع مشخصی از معادن واقع شده است، تخصیص دهد.</p> <p>تبصره «۶» - در راستای تقویت نظام‌های تخصصی، دولت مکلف است از محل حاصل از درآمدهای حقوق دولتی معادن، کلیه نیازهای مالی نظام مهندسی معدن را طی بودجه‌های سنواتی تأمین نماید.</p> <p>تبصره «۷» - میزان استخراج مندرج در پروانه بنا به درخواست بهره‌بردار و تأیید وزارت صنایع و معادن قابل افزایش یا کاهش است. حقوق دولتی براساس آخرین اصلاحات به میزان مندرج در پروانه اخذ می‌شود و در مواردی که عدم استخراج به میزان مندرج در پروانه بهره‌برداری، خارج از ید بهره‌بردار باشد، به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن و تصویب شورای عالی معادن می‌تواند برابر میزان استخراج واقعی محاسبه گردد.</p>	<p>تبصره «۵» - دولت می‌تواند حداکثر تا ۱۵ درصد از حقوق دولتی وصولی را به اعتبارات استان به منظور ایجاد زیربنا و زیرساخت‌های روستا و کمک به مردم روستا که در شعاع مشخصی از معادن واقع شده است، تخصیص دهد.</p> <p>تبصره «۶» - در راستای تقویت نظام‌های تخصصی، دولت مکلف است از محل حاصل از درآمدهای حقوق دولتی معادن، کلیه نیازهای مالی نظام مهندسی معدن را طی بودجه‌های سنواتی تأمین نماید.</p> <p>تبصره «۷» - میزان استخراج مندرج در پروانه بنا به درخواست بهره‌بردار و تأیید وزارت صنایع و معادن قابل افزایش یا کاهش است. حقوق دولتی براساس آخرین اصلاحات به میزان مندرج در پروانه اخذ می‌شود و در مواردی که عدم استخراج به میزان مندرج در پروانه بهره‌برداری، خارج از ید بهره‌بردار باشد، به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن و تصویب شورای عالی معادن می‌تواند برابر میزان استخراج واقعی محاسبه گردد.</p>
<p>ماده (۱۵) مواد باطله حاصل از عملیات استخراج و بهره‌برداری از معادن در صورت عدم استفاده بهره‌بردار از آن پس از انقضای مدت ذکر شده در پروانه یا اجازه برداشت متعلق به دولت است و به طریقی که وزارت صنایع و معادن صلاح بداند استفاده خواهد شد.</p>		<p>ماده (۱۵) مواد باطله حاصل از عملیات استخراج و بهره‌برداری از معادن در صورت عدم استفاده بهره‌بردار از آن پس از انقضای مدت ذکر شده در پروانه یا اجازه برداشت متعلق به دولت بوده و به طریقی که وزارت صنایع و معادن صلاح بداند استفاده خواهد شد.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>ماده (۱۶) وزارت صنایع و معادن موظف است به منظور تشویق سرمایه‌گذاری برای تولید مواد معدنی فرآوری شده واحدهای مربوطه را زیر پوشش نظارتی و حمایتی و هدایتی خود قرار دهد و از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در این امور حمایت کند و در این باره مطالعات امکان‌سنجی و تهیه طرح‌های تیپ را انجام دهد. چگونگی آن در آیین‌نامه اجرایی مشخص خواهد شد.</p>		<p>ماده (۱۶) وزارت صنایع و معادن موظف است به منظور تشویق سرمایه‌گذاری برای تولید مواد معدنی فرآوری شده واحدهای مربوطه را زیر پوشش نظارتی و حمایتی و هدایتی خود قرار داده و از سرمایه‌گذاری بخش غیردولتی در این امور حمایت نماید و در این باره مطالعات امکان‌سنجی و تهیه طرح‌های تیپ انجام دهد. چگونگی آن در آیین‌نامه اجرایی مشخص خواهد شد.</p>
<p>ماده (۱۷) دولت موظف است به منظور توسعه فرآوری و صادرات مواد معدنی با ارزش‌افزوده بیشتر و نیز گسترش فعالیت‌های اکتشافی و بهره‌برداری، پیشنهاد وزارت صنایع و معادن در رابطه با خط‌مشی‌های تولیدی، بازرگانی، مالی و پولی مرتبط را مورد بررسی قرار دهد و در صورت تصویب در برنامه‌های توسعه منظور کند و برای تحقق آن در لوایح بودجه سالانه کشور پیش‌بینی لازم را به عمل آورد. تبصره - وزارت صنایع و معادن مکلف است گسترش فرآوری مواد معدنی و صادرات آن را در اولویت برنامه‌های اجرایی خود قرار دهد.</p>		<p>ماده (۱۷) دولت موظف است به منظور توسعه فرآوری و صادرات مواد معدنی با ارزش‌افزوده بیشتر و نیز گسترش فعالیت‌های اکتشافی و بهره‌برداری پیشنهاد وزارت صنایع و معادن در رابطه با خط‌مشی‌های تولیدی بازرگانی مالی و پولی مرتبط را مورد بررسی قرار داده در صورت تصویب در برنامه‌های توسعه منظور نماید و برای تحقق آن در لوایح بودجه سالانه کشور پیش‌بینی لازم را به عمل آورد. تبصره - وزارت صنایع و معادن مکلف است گسترش فرآوری مواد معدنی و صادرات آن را در اولویت برنامه‌های اجرایی خود قرار دهد.</p>
<p>ماده (۱۸) وزارت صنایع و معادن مکلف است وضع بهره‌برداران فعلی را به تدریج، پیش از انقضای اعتبار مجوزهای صادره با این قانون تطبیق دهد و در صورت انجام تعهدات مربوط برای آنان پروانه بهره‌برداری جدید صادر کند. در هر حال اقدامات یاد شده نباید به هیچ وجه به حقوق مکتسبه بهره‌برداران لطمه‌ای وارد سازد.</p>		<p>ماده (۱۸) وزارت صنایع و معادن مکلف است وضع بهره‌برداران فعلی را به تدریج پیش از انقضای اعتبار مجوزهای صادره با این قانون تطبیق داده در صورت انجام تعهدات مربوط برای آنان پروانه بهره‌برداری جدید صادر نماید. در هر حال اقدامات یاد شده نباید به هیچ وجه به حقوق مکتسبه بهره‌برداران لطمه‌ای وارد سازد.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>ماده (۱۹)</p> <p>هر کس بدون اخذ پروانه اکتشاف یا بهره‌برداری یا اجازه برداشت، اقدام به حفاری‌های اکتشافی، استخراج، برداشت و بهره‌برداری مواد معدنی کند، متصرف در اموال عمومی و دولتی محسوب می‌شود و با او برابر قوانین و مقررات مربوط رفتار خواهد شد. در این موارد مأموران انتظامی موظفند حسب درخواست وزارت صنایع و معادن بلافاصله از این‌گونه عملیات جلوگیری و متهم یا متهمان را برای صدور حکم به مراجع قضایی معرفی نمایند. وزارت صنایع و معادن مکلف است ضمن انجام اقدامات لازم، به‌موقع درخواست ضرر و زیان ناشی از جرم را به مرجع قضایی مربوط تسلیم کند.</p> <p>تبصره «۱» - هرگونه تصرف و مزاحمت اشخاص حقیقی و حقوقی در محدوده دارای مجوز عملیات معدنی قانونی، بدون داشتن حکم از مراجع قضایی، جرم محسوب شده و قابل پیگرد قانونی است. در این موارد نیروی انتظامی موظف است حسب درخواست وزارت صنایع و معادن یا دارندگان مجوز بلافاصله نسبت به رفع تصرف و مزاحمت اقدام و متهم و یا متهمان را به مراجع قضایی معرفی نماید.</p> <p>تبصره «۲» - نیروهای انتظامی و شوراهای اسلامی شهر و روستا مکلفند در صورت مشاهده هرگونه اقدامات غیرمجاز مذکور طبق مفاد این ماده، توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی که فاقد مجوز از وزارت صنایع و معادن باشند، مراتب را به وزارت مذکور اعلام نمایند. وزارت</p>	<p>ماده (۱۹)</p> <p>هر شخص حقیقی و حقوقی که بدون اخذ پروانه اکتشاف یا بهره‌برداری و یا اجازه برداشت، اقدام به حفاری‌های اکتشافی، استخراج، برداشت و بهره‌برداری مواد معدنی نماید، متصرف در اموال عمومی و دولتی محسوب می‌شود و با او برابر ماده (۶۹۰) قانون مجازات اسلامی رفتار خواهد شد. در این موارد مأموران انتظامی موظفند حسب درخواست وزارت صنایع و معادن بدون نیاز به اخذ مجوز از دستگاه قضایی، بلافاصله از این‌گونه عملیات جلوگیری و متهم یا متهمان را برای صدور حکم به مراجع قضایی معرفی نمایند. وزارت صنایع و معادن مکلف است با تعیین میزان خسارت، اقدامات لازم، را جهت وصول انجام دهد و در صورت عدم امکان وصول، به‌موقع درخواست ضرر و زیان ناشی از جرم را به مرجع قضایی مربوط تسلیم نماید.</p> <p>تبصره «۱» - هر شخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به حمل یا انعقاد قرارداد حمل مواد معدنی نماید، مکلف است قبل از حمل یا انعقاد قرارداد از وجود مجوزهای موضوع این ماده مطلع و تصویری از آن را به قرارداد یا بارنامه پیوست نماید، در صورت عدم تحقق اجرای این تبصره با وی مطابق مقررات رفتار و مشمول مجازات موضوع این ماده می‌گردد.</p> <p>تبصره «۲» - هرگونه تصرف و مزاحمت اشخاص حقیقی و حقوقی در محدوده دارای مجوز عملیات معدنی قانونی، بدون داشتن حکم از مراجع قضایی جرم محسوب شده و قابل پیگرد قانونی است. در این موارد، نیروی انتظامی موظف است حسب درخواست وزارت صنایع و</p>	<p>ماده (۱۹)</p> <p>هرکس بدون اخذ پروانه اکتشاف یا بهره‌برداری و یا اجازه برداشت اقدام به حفاری‌های اکتشافی، استخراج، برداشت و بهره‌برداری مواد معدنی نماید. متصرف در اموال عمومی و دولتی محسوب می‌شود و با او برابر قوانین و مقررات مربوط رفتار خواهد شد. در این موارد مأموران انتظامی موظفند حسب درخواست وزارت صنایع و معادن بلافاصله از این‌گونه عملیات جلوگیری و متهم یا متهمان را برای صدور حکم به مراجع قضایی معرفی نمایند. وزارت صنایع و معادن مکلف است ضمن انجام اقدامات لازم، به‌موقع درخواست ضرر و زیان ناشی از جرم را به مرجع قضایی مربوط تسلیم نماید.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>صنایع و معادن ضمن بررسی، در صورتی‌که عملیات را فاقد مجوز تأیید نماید، طبق مفاد این ماده با متهم یا متهمان رفتار خواهد نمود.</p>	<p>معادن یا دارندگان مجوز بلافاصله نسبت به رفع تصرف و مزاحمت اقدام و متهم و متهمان را به مراجع قضایی معرفی نماید.</p> <p>تبصره «۳» - نیروهای انتظامی و شوراهای اسلامی شهر و روستا مکلفند در صورت مشاهده هرگونه اقدامات غیرمجاز مذکور طبق مفاد این ماده توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی که فاقد مجوز از وزارت صنایع و معادن باشند، مراتب را به وزارت مذکور اعلام وزارت صنایع و معادن ضمن بررسی، در صورتی‌که عملیات را فاقد مجوز تأیید نماید، طبق مفاد این ماده با متهم یا متهمان رفتار خواهد نمود.</p>	
<p>ماده (۲۰)</p> <p>وزارت صنایع و معادن به دارندگان مجوزهای اکتشاف، بهره‌برداری و اجازه برداشت که به تعهدات خود عمل ننمایند به استثنای مواردی که خارج از ید دارندگان مجوز باشد با تعیین مهلتی متناسب اخطار خواهد نمود تا تعهد خود را ایفا نمایند. در صورتی‌که در انقضای مهلت مقرر اقدامی از سوی متعهد صورت نگیرد و یا اقدام انجام شده به‌طور کلی کافی نباشد، با تأیید شورای عالی معادن ملزم به پرداخت خسارت ناشی از عدم انجام تعهدات مربوط خواهد شد و یا در نهایت فاقد صلاحیت برای ادامه عملیات مربوط شناخته می‌شود. انجام این عمل در اعتبار پروانه اکتشاف و بهره‌برداری و یا حقوق اشخاص ثالث تأثیری نخواهد داشت.</p> <p>تبصره - چگونگی اجرای این ماده در موارد مشمول خسارت و فاقد صلاحیت و خارج از ید مکتشف و بهره‌بردار و سایر موارد در آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.</p>	<p>ماده (۲۰)</p> <p>وزارت صنایع و معادن به دارندگان مجوزهای اکتشاف، بهره‌برداری و اجازه برداشت که به تعهدات خود عمل ننمایند به استثنای مواردی که خارج از ید دارندگان مجوز باشد با تعیین مهلتی متناسب اخطار خواهد نمود تا تعهد خود را ایفا نمایند. در صورتی‌که در انقضای مهلت مقرر اقدامی از سوی متعهد صورت نگیرد و یا اقدام انجام شده به‌طور کلی کافی نباشد. ملزم به پرداخت خسارت ناشی از عدم انجام تعهدات مربوط خواهد شد و یا در نهایت فاقد صلاحیت برای ادامه عملیات مربوط شناخته می‌شود. انجام این عمل در اعتبار پروانه بهره‌برداری و یا حقوق اشخاص ثالث تأثیری نخواهد داشت.</p> <p>تبصره - چگونگی اجرای این ماده در موارد مشمول خسارت و فاقد صلاحیت و خارج از ید مکتشف و بهره‌بردار و سایر موارد در آیین‌نامه اجرایی این قانون تعیین خواهد شد.</p>	<p>ماده (۲۰)</p> <p>وزارت صنایع و معادن به دارندگان پروانه بهره‌برداری و اجازه برداشت که به تعهدات خود عمل ننمایند و یا قادر به انجام آن نباشند با تعیین مهلتی متناسب اخطار خواهد نمود تا تعهد خود را ایفا نمایند. در صورتی‌که در انقضای مهلت مقرر اقدامی از سوی متعهد صورت نگیرد و یا اقدام انجام شده به‌طور کلی کافی نباشد. ملزم به پرداخت خسارت ناشی از عدم انجام تعهدات مربوط خواهد شد و یا در نهایت فاقد صلاحیت برای ادامه عملیات مربوط شناخته می‌شود. انجام این عمل در اعتبار پروانه بهره‌برداری و یا حقوق اشخاص ثالث تأثیری نخواهد داشت.</p> <p>تبصره - وزارت صنایع و معادن موظف است شرایط مربوط به چگونگی جبران خسارت ناشی از عدم انجام تعهدات موضوع این ماده را در پروانه بهره‌برداری و اجازه برداشت درج نماید.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>ماده (۲۱)</p> <p>بهره‌بردار و دارنده اجازه برداشت قبلی موظف است اموال و تجهیزات مربوط به معدن را که انتزاع آن به تشخیص کارشناسی وزارت صنایع و معادن موجب وارد آمدن لطمه و خسارت به معدن می‌شود به نرخ تعیین شده براساس ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری یا کارشناس نظام مهندسی معدن به قیمت روز به بهره‌بردار جدید واگذار کند. در صورت عدم واگذاری اموال و تجهیزات مربوط به معدن برابر شرایط یاد شده مسئول جبران خسارت وارده خواهد بود.</p>		<p>ماده (۲۱)</p> <p>بهره‌بردار و دارنده اجازه برداشت قبلی موظف است اموال و تجهیزات مربوط به معدن را که انتزاع آن به تشخیص کارشناسی وزارت صنایع و معادن موجب وارد آمدن لطمه و خسارت به معدن می‌شود به نرخ تعیین شده براساس ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری به قیمت روز به بهره‌بردار جدید واگذار نماید. در صورت عدم واگذاری اموال و تجهیزات مربوط به معدن برابر شرایط یاد شده مسئول جبران خسارت وارده خواهد بود.</p>
<p>ماده (۲۲)</p> <p>چنانچه اجرای عملیات معدنی در محدوده املاک دایر یا مسبوق به احیای اشخاص حقیقی و حقوقی و سازمان اوقاف و ارگان‌های دولتی و غیردولتی واقع و نیاز به تصرف این املاک باشد، مجری عملیات پس از تأیید وزارت صنایع و معادن مکلف است اجرت‌المثل یا بهای آن را بدون محاسبه ذخایر معدنی واقع در آن، به صاحب ملک بپردازد و در غیر این صورت اجرت‌المثل یا بها برابر نظر کارشناسی رسمی دادگستری به قیمت روز به صاحب ملک بپردازد و در صورت امتناع وی از دریافت آن، در صندوق سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تودیع می‌شود که در این حالت زمینه انجام عملیات معدنی توسط وزارت صنایع و معادن با هماهنگی دستگاه‌های مسئول فراهم خواهد شد.</p> <p>تشخیص دایر یا مسبوق به احیا بودن املاک و وضع مالکیت</p>	<p>ماده (۲۲)</p> <p>چنانچه اجرای عملیات معدنی در محدوده املاک دایر یا مسبوق به احیای اشخاص حقیقی و حقوقی و سازمان اوقاف و امور خیریه و ارگان‌های دولتی و غیردولتی واقع و نیاز به تصرف این املاک باشد، مجری عملیات پس از تأیید وزارت صنایع و معادن مکلف است اجرت‌المثل یا بهای آن را بدون محاسبه ذخایر معدنی واقع در آن به صاحب ملک بپردازد و در غیر این صورت اجرت‌المثل یا بها طبق نظر کارشناس رسمی دادگستری به قیمت روز تعیین و به صاحب ملک پرداخت می‌گردد. در صورت امتناع وی از دریافت آن، در صندوق سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و زمینه انجام عملیات معدنی توسط وزارت صنایع و معادن با هماهنگی دستگاه‌های مسئول فراهم خواهد شد.</p> <p>تشخیص دایر یا مسبوق به احیا بودن املاک و وضع مالکیت</p>	<p>ماده (۲۲)</p> <p>چنانچه اجرای عملیات معدنی در محدوده املاک دایر یا مسبوق به احیای اشخاص واقع و نیاز به تصرف این املاک باشد، مجری عملیات پس از تأیید وزیر معادن و فلزات مکلف است اجاره یا بهای آن را بدون محاسبه ذخایر معدنی واقع در آن، برابر نظر کارشناسی رسمی دادگستری به قیمت روز به صاحب ملک بپردازد و در صورت امتناع وی از دریافت آن، در صندوق سازمان ثبت اسناد و املاک کشور تودیع نماید که در این حالت زمینه انجام عملیات معدنی توسط وزارت صنایع و معادن با هماهنگی دستگاه‌های مسئول فراهم خواهد شد.</p> <p>تشخیص دایر یا مسبوق به احیا بودن املاک و وضع مالکیت مالک یا مالکین به‌عهدہ مراجعه مربوطه می‌باشد.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>مالک یا مالکین به‌عهدہ مراجع مربوطه است.</p> <p>تبصره «۱»— در صورتی‌که برای ادامه عملیات اکتشاف یا بهره‌برداری و استخراج معادن واقع در خارج از املاک یاد شده نیاز به حفر کانال یا تونل زیرزمینی باشد که در عمق عرفی املاک مزبور قرار گیرد، مشمول ماده فوق بوده، در غیر این‌صورت تابع ملک نخواهد بود. تشخیص عمق عرفی موضوع این تبصره با توجه به نوع کاربری اراضی منطقه عملیات معدنی به‌عهدہ کارشناس نظام مهندسی معدن است.</p> <p>تبصره «۲»— مالک یا مالکین املاک فوق‌الذکر یا قائم‌مقام قانونی آنها در اخذ پروانه اکتشاف ذخایر سنگ لاشه ساختمانی و سنگ‌های تزئینی و نما واقع در عمق عرفی املاک دایر یا مسبوق به احیای خود که به‌ترتیب مقرر در قسمت اخیر تبصره فوق تعیین می‌شود، مشروط به تسلیم درخواست به وزارت صنایع و معادن، قبل از صدور پروانه اکتشاف برای سایرین، نسبت به آنها حق تقدم خواهند داشت که در این‌صورت مواد مکشوفه تا عمق عرفی تبع ملک متعلق به آنان بوده، ضمن معافیت از پرداخت حقوق دولتی، براساس مفاد ماده (۱۰) و بند «۱» شق «الف» ماده مذکور با آنها رفتار خواهد شد.</p> <p>تبصره «۳»— مأموران انتظامی مکلفند در صورت ممانعت مالک از اجرای عملیات معدنی موضوع این ماده، بلافاصله به درخواست وزارت صنایع و معادن رفع ممانعت و مزاحمت نمایند.</p>	<p>مالک یا مالکان به‌عهدہ مراجع مربوط می‌باشد.</p> <p>تبصره «۱»— در صورتی‌که برای ادامه عملیات اکتشافی یا بهره‌برداری و استخراج معادن واقع در خارج از املاک یاد شده نیاز به حفر کانال یا تونل زیرزمینی باشد که در عمق عرفی املاک مذکور قرار گیرد، مشمول ماده فوق بوده و در غیر این‌صورت تابع ملک نخواهد بود. تشخیص عمق عرفی موضوع این تبصره با توجه به نوع کاربری اراضی منطقه عملیات معدنی به‌عهدہ کارشناس رسمی دادگستری می‌باشد.</p> <p>تبصره «۲»— مالک یا مالکان املاک یاد شده یا قائم‌مقام قانونی آنها در اخذ پروانه اکتشاف ذخایر سنگ لاشه ساختمانی و سنگ‌های تزئینی و نما واقع در عمق عرفی املاک دایر یا مسبوق به احیای خود که به‌ترتیب مقرر در قسمت اخیر تبصره مذکور تعیین می‌شود، مشروط به تسلیم درخواست به وزارت صنایع و معادن، قبل از صدور پروانه اکتشاف برای سایرین، نسبت به آنها حق تقدم خواهند داشت که در این‌صورت مواد مکشوفه تا عمق عرفی تبع ملک متعلق به آنان بوده و ضمن معافیت از پرداخت حقوق دولتی براساس مفاد ماده (۱۰) مشابه دارندگان گواهی کشف با آنها رفتار خواهد شد.</p> <p>تبصره «۳»— مأموران انتظامی مکلفند در صورت ممانعت مالک از اجرای عملیات معدنی موضوع این ماده، بلافاصله به درخواست وزارت صنایع و معادن رفع ممانعت و مزاحمت نمایند.</p>	<p>تبصره «۱»— در صورتی‌که برای ادامه عملیات اکتشاف یا بهره‌برداری و استخراج معادن واقع در خارج از املاک یاد شده نیاز به حفر کانال یا تونل زیرزمینی باشد که در عمق عرفی املاک مزبور قرار گیرد، مشمول ماده فوق بوده، در غیر این‌صورت تابع ملک نخواهد بود. تشخیص عمق عرفی موضوع این تبصره با توجه به نوع کاربری اراضی منطقه عملیات معدنی به‌عهدہ کارشناس رسمی دادگستری می‌باشد.</p> <p>تبصره «۲»— مالک یا مالکین املاک فوق‌الذکر یا قائم‌مقام قانونی آنها در اخذ پروانه اکتشاف ذخایر سنگ لاشه ساختمانی و سنگ‌های تزئینی و نما واقع در عمق عرفی املاک دایر یا مسبوق به احیای خود که به‌ترتیب مقرر در قسمت اخیر تبصره فوق تعیین می‌شود، مشروط به تسلیم درخواست به وزارت صنایع و معادن، قبل از صدور پروانه اکتشاف برای سایرین، نسبت به آنها حق تقدم خواهند داشت که در این‌صورت مواد مکشوفه تا عمق عرفی تبع ملک متعلق به آنان بوده، ضمن معافیت از پرداخت حقوق دولتی، براساس مفاد ماده (۱۰) و بند «۱» شق «الف» ماده مذکور با آنها رفتار خواهد شد.</p> <p>تبصره «۳»— مأموران انتظامی مکلفند در صورت ممانعت مالک از اجرای عملیات معدنی موضوع این ماده، بلافاصله به درخواست وزارت صنایع و معادن طبق مقررات موضوعه رفع ممانعت و مزاحمت نمایند.</p>

متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)	متن لایحه پیشنهادی	متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها
<p>ماده (۲۳)</p> <p>هرگونه اقدام در محدوده بهره‌برداری و برداشت مواد معدنی، توسط دستگاه‌های اجرایی اعم از وزارتخانه‌ها، شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و مؤسسات عمومی غیرانتفاعی و نهادهای انقلابی و واحدهای تابعه آنها موکول به کسب مجوز از وزارت صنایع و معادن می‌باشد.</p> <p>هرگونه اقدام در محدوده بهره‌برداری و برداشت مواد معدنی، توسط دستگاه‌های اجرایی اعم از وزارتخانه‌ها، شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و مؤسسات عمومی و نهادهای انقلابی و واحدهای تابعه آنها موکول به کسب مجوز از وزارت صنایع و معادن است.</p> <p>تبصره - در مواردی که حقوق دارندگان پروانه و مجوز فعالیت‌های معدنی به دلیل ضرورت اجرای طرح‌های عمرانی دولت تضییع گردد، دستگاه‌های اجرایی ذیربط موظفند قبل از اجرای مراحل طرح مصوب، برابر نظر کارشناس رسمی دادگستری نسبت به پرداخت خسارت‌های وارد شده به هزینه‌های سرمایه‌گذاری انجام شده توسط دارندگان مجوز به قیمت روز اقدام نمایند و در صورت امتناع وی از دریافت آن در صندوق سازمان ثبت و اسناد و املاک کشور تودیع می‌گردد.</p>	<p>ماده (۲۳)</p> <p>هرگونه اقدام و صدور مجوز در داخل و خارج محدوده‌های دارای پروانه و مجوز فعالیت‌های معدنی توسط دستگاه‌های اجرایی اعم از وزارتخانه‌ها، شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و مؤسسات عمومی و نهادهای انقلابی و واحدهای تابعه آنها موکول به کسب مجوز از وزارت صنایع و معادن می‌باشد.</p> <p>تبصره - در مواردی که حقوق دارندگان پروانه و مجوز فعالیت‌های معدنی به دلیل ضرورت اجرای طرح‌های عمرانی دولت تضییع گردد، دستگاه‌های اجرایی ذیربط موظفند قبل از اجرای مراحل طرح مصوب، برابر نظر کارشناس رسمی دادگستری نسبت به پرداخت خسارت‌های وارد شده به هزینه‌های سرمایه‌گذاری انجام شده توسط دارندگان مجوز به قیمت روز اقدام نمایند و در صورت امتناع وی از دریافت آن در صندوق سازمان ثبت و اسناد و املاک کشور تودیع می‌گردد.</p>	<p>ماده (۲۳)</p> <p>هرگونه اقدام و صدور مجوز در داخل و خارج محدوده‌های دارای پروانه و مجوز فعالیت‌های معدنی، توسط دستگاه‌های اجرایی اعم از وزارتخانه‌ها، شرکت‌ها و سازمان‌های دولتی و مؤسسات عمومی غیرانتفاعی و نهادهای انقلابی و واحدهای تابعه آنها موکول به کسب مجوز از وزارت صنایع و معادن می‌باشد.</p> <p>تبصره - در مواردی که حقوق دارندگان پروانه و مجوز فعالیت‌های معدنی به دلیل ضرورت اجرای طرح‌های عمرانی دولت تضییع گردد، دستگاه‌های اجرایی ذیربط موظفند قبل از اجرای مراحل طرح مصوب، برابر نظر کارشناس رسمی دادگستری نسبت به پرداخت خسارت‌های وارد شده به هزینه‌های سرمایه‌گذاری انجام شده توسط دارندگان مجوز به قیمت روز اقدام نمایند و در صورت امتناع وی از دریافت آن در صندوق سازمان ثبت و اسناد و املاک کشور تودیع می‌گردد.</p>
<p>ماده (۲۴)</p> <p>جهت تسریع در امر اکتشاف و بهره‌برداری از معادن، دستگاه‌های اجرایی مربوط مکلفند حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به استعلام وزارت صنایع و معادن جهت صدور پروانه اکتشاف در موارد ذیل اعلام نظر نمایند:</p> <p>الف) حریم قانونی راه‌ها و راه‌آهن. ب) داخل شهرها و حریم قانونی آنها. ج) در حریم قانونی سدها و شبکه توزیع آب و حوضچه‌های سدها و</p>	<p>ماده (۲۴)</p> <p>جهت تسریع در امر اکتشاف و بهره‌برداری از معادن، دستگاه‌های اجرایی مربوط مکلفند حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به استعلام وزارت صنایع و معادن جهت صدور پروانه اکتشاف در موارد ذیل اعلام نظر نمایند:</p> <p>الف) حریم قانونی راه‌ها و راه‌آهن. ب) در داخل شهرها و حریم قانونی آنها. ج) در حریم قانونی سدها و شبکه توزیع آب و حوضچه‌های سدها و</p>	<p>ماده (۲۴)</p> <p>جهت تسریع در امر اکتشاف و بهره‌برداری از معادن، دستگاه‌های اجرایی مربوط مکلفند حداکثر ظرف مدت دو ماه نسبت به استعلام وزارت صنایع و معادن جهت صدور پروانه اکتشاف در موارد ذیل اعلام نظر نمایند:</p> <p>الف) حریم قانونی راه‌ها و راه‌آهن. ب) در داخل شهرها و حریم قانونی آنها. ج) در حریم قانونی سدها و شبکه توزیع آب و حوضچه‌های سدها و</p>

متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)	متن لایحه پیشنهادی	متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها
<p>قنوات. (ه) در داخل اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی. (و) در حریم پادگان‌ها و محل استقرار نیروهای مسلح. (ز) در مناطق موضوع بند «الف» ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله موافقت دستگاه‌های مزبور تلقی می‌شود. تبصره - استعلام برای یک محل فقط یک‌بار و در موقع صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن تا حداکثر سه ماه صورت خواهد گرفت.</p> <p>قنوات. (د) در داخل جنگل‌ها و مراتع. (ه) در حریم اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی. (و) در حریم پادگان‌ها و محل استقرار نیروهای مسلح. (ز) در مناطقی تحت عنوان پارک ملی، آثار طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده. استعلام برای یک محل فقط یک‌بار و صرفاً برای صدور پروانه اکتشاف انجام می‌گیرد و پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن تا حداکثر سه ماه پس از آن صادر خواهد شد. اعلام نظر برای کل محدوده مورد تقاضا باید صورت گیرد و عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله موافقت دستگاه‌های مذکور تلقی می‌شود. تبصره «۱»- دستگاه‌های اجرایی مربوط مکلفند ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون نسبت به اعلام وضعیت حریم‌های قانونی خود به وزارت صنایع و معادن اقدام نمایند. تبصره «۲»- سازمان انرژی اتمی مکلف است ظرف مدت ۳ ماه پس از ابلاغ این قانون، حوزه‌های اکتشافی دارای مواد پرتوزا را به وزارت صنایع و معادن اعلام نماید. وزارت مذکور مکلف است با رعایت مفاد این ماده از سازمان یاد شده استعلام کند.</p>	<p>قنوات. (د) در داخل اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی. (ه) در حریم اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی. (و) در حریم پادگان‌ها و محل استقرار نیروهای مسلح. (ز) در مناطقی تحت عنوان پارک ملی، آثار طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده. استعلام برای یک محل فقط یک‌بار و در موقع صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن صورت خواهد گرفت. اعلام نظر برای کل محدوده مورد تقاضا باید صورت گیرد و عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله موافقت دستگاه‌های مزبور تلقی می‌شود. تبصره - استعلام برای یک محل فقط یک‌بار و در موقع صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن تا حداکثر سه ماه صورت خواهد گرفت.</p> <p>قنوات. (د) در داخل اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی. (ه) در حریم اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی. (و) در حریم پادگان‌ها و محل استقرار نیروهای مسلح. (ز) در مناطقی تحت عنوان پارک ملی، آثار طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده. استعلام برای یک محل فقط یک‌بار و صرفاً برای صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن صورت خواهد گرفت. اعلام نظر برای کل محدوده مورد تقاضا باید صورت گیرد و عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله موافقت دستگاه‌های مزبور تلقی می‌شود. تبصره - استعلام برای یک محل فقط یک‌بار و در موقع صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن تا حداکثر سه ماه صورت خواهد گرفت.</p>	<p>قنوات. (ه) در داخل اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی. (و) در حریم پادگان‌ها و محل استقرار نیروهای مسلح. (ز) در مناطق موضوع بند «الف» ماده (۳) قانون حفاظت و بهسازی محیط زیست عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله موافقت دستگاه‌های مزبور تلقی می‌شود. تبصره - استعلام برای یک محل فقط یک‌بار و در موقع صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن تا حداکثر سه ماه صورت خواهد گرفت.</p> <p>قنوات. (د) در داخل اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی. (ه) در حریم اماکن مقدسه و ابنیه تاریخی. (و) در حریم پادگان‌ها و محل استقرار نیروهای مسلح. (ز) در مناطقی تحت عنوان پارک ملی، آثار طبیعی ملی، پناهگاه حیات وحش و منطقه حفاظت شده. استعلام برای یک محل فقط یک‌بار و در موقع صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن صورت خواهد گرفت. اعلام نظر برای کل محدوده مورد تقاضا باید صورت گیرد و عدم اعلام نظر در مهلت مقرر به منزله موافقت دستگاه‌های مزبور تلقی می‌شود. تبصره - استعلام برای یک محل فقط یک‌بار و در موقع صدور پروانه اکتشاف توسط وزارت صنایع و معادن تا حداکثر سه ماه صورت خواهد گرفت.</p>
<p>ماده (۲۵) چنانچه محدوده عملیات معدنی در منابع ملی و طبیعی واقع باشد، مطابق تبصره «۴» ماده (۳) قانون حفاظت و بهره‌برداری از سازمان جنگل‌ها و مراتع آبخیزداری کشور مصوب سال ۱۳۴۶ و</p>	<p>ماده (۲۵) چنانچه محدوده عملیات معدنی در منابع ملی و طبیعی واقع باشد، مطابق تبصره «۴» ماده (۳) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع - مصوب سال ۱۳۴۶ - و اصلاحات بعدی آن اقدام و به‌جای بهره</p>	<p>ماده (۲۵) چنانچه محدوده عملیات معدنی در منابع ملی و طبیعی واقع باشد، مطابق تبصره «۴» ماده (۳) قانون حفاظت و بهره‌برداری از جنگل‌ها و مراتع کشور مصوب سال ۱۳۴۶ و اصلاحیه‌های تصویب شده آن</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>اصلاحیه‌های تصویب شده آن اقدام و به‌جای بهره مالکانه و حق‌الارض در تبصره یاد شده، هزینه‌های ناشی از اکتشاف یا بهره‌برداری مواد معدنی به مأخذ ۱۲ درصد از کل حقوق دولتی موضوع ماده (۱۴) این قانون و تبصره‌های ذیل آن و همچنین ۱۵ درصد درآمد دولت ناشی از اکتشاف موضوع تبصره «۲» ماده (۶) این قانون که توسط وزارت صنایع و معادن وصول می‌گردد به‌منظور بازسازی مناطق عملیات معدنی به‌حساب خزانه‌داری که از طرف وزارت جهاد کشاورزی تعیین می‌شود واریز گردد تا برحسب مورد و در طی عملیات معدنی نسبت به احیا و بازسازی محل عملیات معدنی اقدام گردد.</p>	<p>مالکانه و حق‌الارض مندرج در تبصره یاد شده، خسارت‌های ناشی از اکتشاف یا بهره‌برداری مواد معدنی به مأخذ ۱۲ درصد از کل حقوق دولتی موضوع ماده (۱۴) این قانون و تبصره‌های آن و همچنین ۱۵ درصد درآمد دولت ناشی از اکتشاف موضوع تبصره «۲» ماده (۶) این قانون که توسط وزارت صنایع و معادن وصول می‌گردد به‌منظور بازسازی مناطق عملیات معدنی به‌حساب خزانه‌داری که از طرف وزارت جهاد کشاورزی تعیین می‌شود، واریز گردد تا برحسب مورد و در طی عملیات معدنی نسبت به احیا و بازسازی محل عملیات معدنی اقدام گردد.</p>	<p>اقدام، لکن به‌جای بهره مالکانه و حق‌الارض مندرج در تبصره یاد شده به مأخذ ۳ درصد حقوق دولتی موضوع ماده (۱۴) این قانون و تبصره‌های «۱» و «۲» آن به‌منظور بازسازی مناطق عملیات معدنی، علاوه‌بر حقوق دولتی مذکور توسط وزارت صنایع و معادن از بهره‌برداران و دارندگان اجازه برداشت دریافت و به‌حساب مربوطه واریز می‌شود.</p>
<p>ماده (۲۶) محدوده‌های مربوط به استخراج و انباشت و بهره‌برداری مواد معدنی و دفع مواد زائد معادن واقع در منابع ملی که مساحت این محدوده‌ها در مجوز صادره قید می‌شود عرصه عملیاتی معدن مربوط است و تا پایان عمر معدن به‌صورت اموال عمومی در اختیار وزارت صنایع و معادن خواهد بود و هرگونه عملیات خارج از موارد مندرج در مجوزهایی که صادر می‌شود به منزله تصرف در اموال عمومی محسوب می‌شود.</p>	<p>ماده (۲۶) محدوده‌های مربوط به اکتشاف، استخراج و انباشت و بهره‌برداری مواد معدنی و دفع مواد باطله واقع در منابع ملی بنا به تقاضای وزارت صنایع و معادن توسط سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور ثبت می‌گردد. مساحت این محدوده‌ها در مجوز صادر شده قید می‌شود که به عرصه عملیاتی معدن مربوط بوده و تا پایان عمر معدن به‌صورت اموال عمومی در اختیار وزارت صنایع و معادن خواهد بود و هرگونه عملیات خارج از موارد مندرج در مجوزهایی که صادر می‌شود به منزله تصرف در اموال عمومی محسوب می‌شود.</p>	<p>ماده (۲۶) محدوده‌های مربوط به استخراج و انباشت و بهره‌برداری مواد معدنی و دفع مواد زائد معادن واقع در منابع ملی که مساحت این محدوده‌ها در مجوز صادره قید می‌شود عرصه عملیاتی معدن مربوط بوده و تا پایان عمر معدن به‌صورت اموال عمومی در اختیار وزارت صنایع و معادن خواهد بود و هرگونه عملیات خارج از موارد مندرج در مجوزهایی که صادر می‌شود به منزله تصرف در اموال عمومی محسوب می‌شود.</p>
<p>ماده (۲۷) وزارت صنایع و معادن موظف است به‌منظور استفاده مطلوب از خدمات متخصصان معدن و زمین‌شناسی و امور مربوط به آن، این گروه را در قالب دفاتر فنی مهندسی ساماندهی کند. دولت موظف</p>		<p>ماده (۲۷) وزارت صنایع و معادن موظف است به‌منظور استفاده مطلوب از خدمات متخصصان معدن و زمین‌شناسی و امور مربوط به آن، این گروه را در قالب دفاتر فنی مهندسی ساماندهی کند. دولت موظف</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>است لایحه نظام مهندسی معدن و زمین‌شناسی را تدوین نموده و ظرف ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون به مجلس ارائه نماید.</p> <p>تبصره - دولت مکلف است معادل ۳ درصد از درآمدهای حاصل از محل حقوق دولتی بهره‌برداری از معادن را براساس ردیفی که به همین منظور در بودجه‌های سنواتی پیش‌بینی می‌شود، در اختیار وزارت صنایع و معادن قرار دهد تا صرف کمک به سازمان نظام مهندسی معدن برای انجام وظایف قانونی خود گردد.</p>		<p>است لایحه نظام مهندسی معدن و زمین‌شناسی را تدوین نموده و ظرف ۶ ماه از تاریخ تصویب این قانون به مجلس ارائه نماید.</p>
<p>ماده (۲۸)</p> <p>دستگاه‌های اجرایی مکلفند با توجه به موقعیت جغرافیایی معادن و لزوم توسعه بخش معدن، مناطق محل وقوع معادن و فعالیت‌های معدنی را جزء اولویت اجرای طرح‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای قرار دهند. وزارت صنایع و معادن با هدف تشویق سرمایه‌گذاری و توسعه کمی و کیفی بخش معدن، نسبت به پیشنهاد اعمال نرخ‌های تعرفه‌ای ترجیحی و معافیت‌های مالیاتی اقدام می‌کند.</p> <p>تبصره - به‌منظور توسعه و نوسازی بخش معدن، کلیه ماشین‌آلات و تجهیزات مورد استفاده در فعالیت‌های معدنی با پیشنهاد وزارت صنایع و معادن از پرداخت هزینه‌ها و حقوق ورودی و عوارض معاف است.</p>	<p>ماده (۲۸)</p> <p>دستگاه‌های اجرایی مکلفند با توجه به موقعیت جغرافیایی معادن و لزوم توسعه بخش معدن، مناطق فعالیت‌های معدنی را جزء اولویت اجرای طرح‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای قرار دهند.</p> <p>تبصره - به‌منظور توسعه و نوسازی بخش معدن، ماشین‌آلات و تجهیزات مورد استفاده در فعالیت‌های معدنی که تولید داخل ندارد با تشخیص وزارت صنایع و معادن از پرداخت حقوق ورودی معاف می‌باشند.</p>	<p>ماده (۲۸)</p> <p>دستگاه‌های اجرایی مکلفند با توجه به موقعیت جغرافیایی معادن و لزوم توسعه بخش معدن، مناطق محل وقوع معادن را جزء اولویت اجرای طرح‌ها و برنامه‌های توسعه‌ای و اعمال نرخ‌های تعرفه‌ای - ترجیحی خود قرار دهند.</p>
<p>ماده (۲۹)</p> <p>به‌منظور ایجاد ثبات در محاسبات اقتصادی تولید مواد معدنی مقرراتی که منجر به تحمیل هزینه غیرمرتبط و سربار برای تولید مواد مذکور می‌شود از تاریخ تصویب این قانون کالعدم تلقی می‌گردد.</p>		<p>ماده (۲۹)</p> <p>به‌منظور ایجاد ثبات در محاسبات اقتصادی تولید مواد معدنی مقرراتی که منجر به تحمیل هزینه غیرمرتبط و سربار برای تولید مواد مذکور می‌شود از تاریخ تصویب این قانون کالعدم تلقی می‌گردد.</p>

متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)	متن لایحه پیشنهادی	متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها
<p>ماده (۳۰)</p> <p>مطالبات وزارت معادن و فلزات از اشخاص، اعم از حقیقی یا حقوقی بابت حقوق دولتی، سه درصد بازسازی و جبران خسارت ناشی از عدم انجام تعهدات، به‌ترتیب موضوع ماده (۱۴) تبصره‌های «۱» و «۲» آن و مواد (۲۰) و (۲۵) این قانون، در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم‌الاجرا بوده و براساس ماده (۴۸) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ مجلس شورای اسلامی برطبق مقررات اجرایی مالیات‌های مستقیم قابل وصول خواهد بود. ضرر و زیان ناشی از دیرکرد براساس جدولی خواهد بود که به همراه آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط وزارت معادن و فلزات تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p>	<p>ماده (۳۰)</p> <p>مطالبات وزارت صنایع و معادن از اشخاص، اعم از حقیقی یا حقوقی ایرانی یا خارجی پس از قطعی شدن به‌ترتیب مندرج در تبصره «۲» ماده (۶) و ماده (۱۴) و تبصره‌های آن و مواد (۲۰) و (۲۵) این قانون در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم‌الاجرا بوده و براساس ماده (۴۸) قانون محاسبات عمومی کشور - مصوب سال ۱۳۶۶ - بر طبق مقررات اجرایی مالیات‌های مستقیم قابل وصول خواهد بود. نحوه اجرای این ماده طبق آیین‌نامه اجرایی مشخص خواهد گردید.</p> <p>تبصره - چگونگی تعیین میزان و نحوه محاسبه ضرر و زیان ناشی از دیرکرد توسط وزارت صنایع و معادن پیشنهاد و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p>	<p>ماده (۳۰)</p> <p>مطالبات وزارت معادن و فلزات از اشخاص، اعم از حقیقی یا حقوقی بابت حقوق دولتی، سه درصد بازسازی و جبران خسارت ناشی از عدم انجام تعهدات، به‌ترتیب موضوع ماده (۱۴) تبصره‌های «۱» و «۲» آن و مواد (۲۰) و (۲۵) این قانون، در حکم مطالبات مستند به اسناد لازم‌الاجرا بوده و براساس ماده (۴۸) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳۶۶/۶/۱ مجلس شورای اسلامی برطبق مقررات اجرایی مالیات‌های مستقیم قابل وصول خواهد بود. ضرر و زیان ناشی از دیرکرد براساس جدولی خواهد بود که به همراه آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط وزارت معادن و فلزات تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p>
<p>ماده (۳۱)</p> <p>به‌منظور تحقق توسعه پایدار در بخش معدن، دولت موظف است صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی را جهت تأمین تمام یا قسمتی از خسارات احتمالی ناشی از عدم کشف کانه و سرمایه‌گذاری‌های موجود، طبق اساسنامه‌ای که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید در وزارت صنایع و معادن تأسیس نماید و همه‌ساله در صورت لزوم اعتبار مورد نیاز سهم دولت را با توجه به سیاست‌های تولیدی در لویح بودجه سالانه پیشنهاد کند.</p> <p>تبصره «۱» - دولت مکلف است به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن همه‌ساله حداکثر تا ۵ درصد از کل حقوق دولتی دریافتی موضوع</p>	<p>ماده (۳۱)</p> <p>به‌منظور تحقق توسعه پایدار در بخش معدن، دولت مجاز است صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی را جهت تأمین تمام یا قسمتی از خسارات احتمالی ناشی از عدم کشف کانه و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده در فعالیت‌های معدنی وابسته به وزارت صنایع و معادن تأسیس نماید. اساسنامه صندوق مذکور به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.</p> <p>تبصره «۱» - صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی در صورتی مشمول قوانین و مقررات مربوط به شرکت‌های دولتی</p>	<p>ماده (۳۱)</p> <p>به‌منظور تحقق توسعه پایدار در بخش معدن، دولت موظف است صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی را جهت تأمین تمام یا قسمتی از خسارات احتمالی ناشی از عدم کشف کانه و سرمایه‌گذاری‌های موجود، طبق اساسنامه‌ای که به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید در وزارت معادن و فلزات تأسیس نماید و همه‌ساله در صورت لزوم اعتبار مورد نیاز سهم دولت را با توجه به سیاست‌های تولیدی در لویح بودجه سالانه پیشنهاد نماید.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>ماده (۱۴) این قانون و تبصره‌های ذیل آن را جهت حمایت از فعالیت‌های صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی در اختیار صندوق مذکور قرار دهد.</p>	<p>می‌شود که صراحتاً از آن نام برده می‌شود. تبصره «۲»- دولت مکلف است به پیشنهاد وزارت صنایع و معادن همه‌ساله حداکثر تا ۵ درصد از کل حقوق دولتی دریافتی موضوع ماده (۱۴) این قانون و تبصره‌های آن در جهت حمایت از فعالیت‌های صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی در اختیار صندوق مذکور قرار دهد. تبصره «۳»- حق‌الثبت اسناد تهرینی و توثیقی مربوط به صندوق بیمه سرمایه‌گذاری فعالیت‌های معدنی نیم در هزار تعیین می‌شود.</p>	
<p>ماده (۳۲) حذف</p>		<p>ماده (۳۲) وزارت معادن و فلزات مجاز است در اجرای بند «۱۴» ماده (۱) قانون تأسیس وزارت مزبور مصوب سال ۱۳۶۳ مجلس شورای اسلامی به‌منظور تسریع در تحقق امر اکتشاف و شناسایی کانسارها و ضرورتاً سایر عملیات معدنی، شرکت‌های عملیاتی که اساسنامه آنها به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید، تأسیس نماید.</p>
<p>ماده (۳۳) کارکنان رسمی دولت در وزارت صنایع و معادن و شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه دولتی در زمان اشتغال و تا یک‌سال بعد از قطع اشتغال نمی‌توانند به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در معاملات و امتیازات موضوع این قانون نسیهم یا ذینفع باشند. در صورت تخلف به انفصال ابد از خدمات دولتی و محرومیت از ۵ تا ۱۰ سال از هرگونه عقد قرارداد معدنی و اخذ هرگونه مجوز عملیات معدنی محکوم می‌گردند.</p>		<p>ماده (۳۳) کارکنان رسمی دولت در وزارت معادن و فلزات و شرکت‌ها و سازمان‌های تابعه دولتی در زمان اشتغال و تا یک سال بعد از قطع اشتغال نمی‌توانند به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم در معاملات و امتیازات موضوع این قانون نسیهم یا ذینفع باشند. در صورت تخلف به انفصال ابد از خدمات دولتی و محرومیت از ۵ تا ۱۰ سال از هرگونه عقد قرارداد معدنی و اخذ هرگونه مجوز عملیات معدنی محکوم می‌گردند.</p>

متن پیشنهادی مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>ماده (۳۴)</p> <p>وزارت صنایع و معادن مکلف است در کلیه معادن کشور برای جلوگیری از تخریب و تضييع ذخایر معدنی و اجرای تعهدات اکتشاف‌کنندگان و بهره‌برداران و رعایت اصول ایمنی و حفاظتی کارکنان معدن طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون نظارت بازرسی کامل بنماید.</p> <p>تبصره «۱»- وزارت صنایع و معادن همه‌ساله اعتبار مورد نیاز برای اجرای این ماده قانونی را از محل اجرای تبصره «۳» ماده (۱۴) این قانون در ردیف بودجه سالیانه پیش‌بینی و لحاظ می‌نماید.</p> <p>تبصره «۲»- وزارت صنایع و معادن می‌تواند جهت انجام امور کارشناسی، نظارت و بازرسی از اعضای سازمان نظام مهندسی معدن بهره‌گیر و بعضی از اختیارات خود را به سازمان مذکور تفویض کند.</p>	<p>ماده (۳۴)</p> <p>وزارت صنایع و معادن مکلف است در معادن کشور برای جلوگیری از تخریب و تضييع ذخایر معدنی و اجرای تعهدات اکتشاف‌کنندگان و بهره‌برداران و رعایت اصول ایمنی و حفاظتی کارکنان معدن طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون نظارت و بازرسی نماید و اعتبار مور نیاز را از محل منابع مندرج در تبصره «۳» ماده (۱۴) در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی و منظور نماید.</p> <p>تبصره - وزارت صنایع و معادن مجاز است جهت انجام امور کارشناسی، نظارت و بازرسی از اعضای سازمان نظام مهندسی معدن بهره‌گیر و بعضی از اختیارات خود را به سازمان مذکور تفویض نماید.</p>	<p>ماده (۳۴)</p> <p>وزارت معادن و فلزات مکلف است در کلیه معادن کشور برای جلوگیری از تخریب و تضييع ذخایر معدنی و اجرای تعهدات اکتشاف‌کنندگان و بهره‌برداري و رعایت اصول ایمنی و حفاظتی کارکنان معدن طبق آیین‌نامه اجرایی این قانون نظارت کامل بنماید.</p>
<p>ماده (۳۵)</p> <p>آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط وزارت صنایع و معادن در مدت سه ماه تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید و در مواردی که در این قانون مشخص شده است با هماهنگی سایر وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و ارگان‌های ذیربط اقدام می‌شود.</p>	<p>ماده (۳۵)</p> <p>آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط وزارت صنایع و معادن ظرف مدت ۳ ماه تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید و در مواردی که در این قانون مشخص شده است با هماهنگی سایر وزارتخانه‌ها و سازمان‌های ذیربط اقدام می‌شود.</p>	<p>ماده (۳۵)</p> <p>آیین‌نامه اجرایی این قانون توسط وزارت معادن و فلزات با هماهنگی سایر وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و ارگان‌های ذیربط در مدت سه‌ماه تهیه و به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.</p>

متن پیشنهادهای مرکز پژوهش‌ها	متن لایحه پیشنهادی	متن موجود قانون معدن (مصوب سال ۱۳۷۷)
<p>ماده (۳۶) از تاریخ تصویب این قانون، قانون معادن و اصلاحات بعدی آن و نیز سایر قوانین و مقررات مربوط در قسمت مغایر لغو می‌گردد.</p>		<p>ماده (۳۶) از تاریخ تصویب این قانون، قانون معادن و اصلاحات بعدی آن و نیز سایر قوانین و مقررات مربوط در قسمت مغایر لغو می‌گردد. قانون فوق مشتمل بر سی‌وشش ماده و هفده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ بیست‌وهفتم اردیبهشت‌ماه یک‌هزار و سیصد و هفتاد و هفت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۷۷/۳/۲۳ با اصلاحاتی به تأیید مجمع تشخیص مصلحت نظام رسیده است.</p>

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۰۳۹۲

عنوان گزارش: اظهار نظر کارشناسی درباره: «لایحه اصلاح قانون معادن»

نام دفتر: مطالعات انرژی، صنعت و معدن (گروه معدن و صنایع معدنی)
تهیه و تدوین کنندگان: فرید دهقانی، محمد جباری تیمورلویی، ابراهیم مقصودی، جمال
محمدولی سامانی، علی چشمی، مهدی عبدالملکی
مدیر مطالعه: فرید دهقانی
ناظر علمی: محمدرضا محمدخانی
همکاران خارج از مرکز: نمایندگان وزارت صنایع و معادن، معاونت اکتشاف سازمان زمین شناسی
و اکتشافات معدنی کشور، نمایندگان خانه معدن، نمایندگان خانه صنعت و معدن، نمایندگان اتاق
بازرگانی، نمایندگان انجمن مهندسان مشاور ایران، نمایندگان نظام مهندسی معدن، نمایندگان
انجمن مهندسی معدن، هرمز ناصرینیا، احمد خاکزاد، سیدحسین مدنی، احمدی نژاد، مهدی سالاری،
اسماعیلی

اظهار نظر کنندگان خارج از مرکز: —

متقاضی: کمیسیون صنایع و معادن

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه کلیدی:

قانون معدن

تاریخ شروع مطالعه: ۱۳۸۹/۳/۳۱

تاریخ خاتمه مطالعه: ۱۳۸۹/۶/۷

تاریخ انتشار: ۱۳۸۹/۶/۱۴